

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra veřejné správy

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Politický systém města Berouna

Předkládá: Bc. Ivana Loňková

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Tomáš Louda, CSc.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma "Politický systém města Berouna" zpracovala samostatně a že jsem vyznačila prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpala způsobem pro vědeckou práci obvyklým.

V Žebráku dne 30.05.2020

Děkuji za pomoc a podporu zejména panu JUDr. Tomáši Loudovy, CSc., za jeho odborné vedení, za cenné rady a připomínky, za ochotu, laskavost a trpělivost, ale i za příjemnou spolupráci, věnovaný čas a či za předané zkušenosti osobně, na přednáškách, seminářích, ale i za pomoci jeho odborné literatury. Dále děkuji za podporu a dodávání síly a podpory mému partnerovi a mým dětem.

Osnova

1 ÚVOD	5
2 Komunální politika	6
3 Charakteristika města Berouna	8
3.1 Historie a současnost města	8
3.2 Významné osobnosti města	10
4 Místní politické subjekty ve vybraných letech	13
5 Samospráva a její orgány v současnosti	22
5.1 Orgány obce	22
5.1.1 Zastupitelstvo obce	22
5.1.2 Rada obce	24
5.1.3 Starosta	31
5.1.4 Výbory a komise	32
5.2 Komunální volební systém	34
5.2.1 Zákonná úprava komunálních voleb	35
5.2.2 Komunální volby v Berouně ve vybraných letech	36
6 Dílčí hodnocení teoretické části	38
7 Praktická část - Osobní výpovědi vybraných politiků a místní osobnosti	39
7.1 Osobní výpověď bývalé paní starostky Ing. Šárky E.	39
7.2 Osobní výpověď současné paní starostky Ing. Soni Ch.	45
7.3 Osobní výpověď současného pana místostarosty Ing. Michala M.	50
7.4 Rozhovor s významnou místní osobností, plk. Mgr. Miroslavem Jerlingem, v.v.	53
7.5 Dílčí hodnocení praktické části	59
8 ZÁVĚR	61
9 RESUME	62
9 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	63
10 PŘÍLOHY	

1 ÚVOD

Toto téma jsem zvolila z toho důvodu, abych se pomocí analýzy získaných informací, poznatků a v neposlední řadě místní a osobní znalosti prostředí i hlavních aktérů – politiků, mnohem detailněji seznámila s danou problematikou.

Celoživotně se zabývám pouze výkonem státní správy a to konkrétně oblastí dopravy a důvodem, je tedy také rozšíření znalostí a získání lepšího přehledu v organizační struktuře, samosprávě, pro mne známého, téměř rodného města. To je také předpokládaným přínosem této diplomové práce. Pomocí systémové metody a analýzy ucelených informací a poznatků na konkrétním městě - Berouně, zjistit co nejvíce zajímavých informací a faktů. Hlavními zdroji jsou oficiální údaje města Berouna, odborná literatura, ale především osobní sdělení vybraných významných politiků a osobností, s letitou místní znalostí osob i poměrů.

Jednotlivé kapitoly diplomové práce tvoří – město Beroun, zastupitelstvo, rada, starosta, jejich politické složení, dále výbory, komise, hlavní oblasti, které město pokrývá v samostatné a přenesené působnosti, důležitou kapitolou je dále otázka jaké priority má město v současné době, zjistit jaké jsou hlavní problémy daného města a jak se k nim politická reprezentace staví, výpověď politiků a popis porevolučního vývoje ve městě Berouně z pohledu místní významné osobnosti.

2 Komunální politika

Komunální politika se realizuje v prostředí místní, nikoliv celostátní samosprávy. Ale je realizována v prostředí státu, jakožto suveréna veřejné moci, nepůsobí sama, odděleně. Jakákoliv veřejná moc (mimo zákonodárnou a soudní moc), je vykonávána jako tzv. veřejná správa a tu je možné uskutečňovat třemi způsoby:

- 1) Jako státní moc
- 2) Jako samosprávu, územní nebo profesní
- 3) Jako veřejnoprávní korporace

Nositelům veřejné moci je tedy stát, ale ten může část této moci přenechat jiným subjektům nestátního charakteru. Územní samospráva se tedy v tomto smyslu podílí na výkonu veřejné moci.¹

Základními prvky samosprávy jsou:

- území nebo činnost, vůči kterým působí
- osoby podřazené samosprávě
- existence samosprávy jako právnické osoby veřejného práva se soustavou samosprávných orgánů
- vlastní hospodaření a rozpočet

Územní samosprávu vykonávají v ČR obce a kraje a na rozdíl od orgánu státní správy působí orgány samosprávy mimo vztahy vertikální nadřízenosti a podřízenosti. To se ovšem plně vztahuje pouze na výkon samostatné působnosti. Při výkonu přenesené působnosti nemají všechny obce stejné postavení. Existují obce, které mají pouze základní působnost, obce s matričním úřadem, obce se stavebním úřadem, obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností.

Beroun patří do skupiny obcí s rozšířenou působností.² Přenesenou působnost vykonává např. pro obce Králův Dvůr, Zdice, Loděnice, Karlštejn, Kublov, Liteň, Nižbor atd., jedná se o zhruba 2/3 území okresu Beroun.

Orgány samosprávy mohou právo nejen aplikovat, ale také vytvářet. Např. zastupitelstva obcí a krajů mohou vydávat obecně závazné vyhlášky v samostatné působnosti, rady obcí a krajů

¹ BALÍK S., *Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky.1. Vydání. Praha: Grada Publishin, a.s. 2009. Praha. s. 11*

² Působnost k projednávání přestupků pak mají všechny obce a volené orgány přitom nemohou do rozhodování v přestupkovém řízení zasahovat. Obce si k projednání přestupků zřizují zpravidla přestupkové komise.

mohou vydávat nařízení v přenesené působnosti.³ Nositeli územní samosprávy, jsou územní samosprávné celky (dále jen „ÚSC“) – územní jednotky, jimiž jsou⁴:

- Obce (základní ÚSC)
- Kraje (vyšší ÚSC)

Samosprávu, lze charakterizovat jako ústavou a zákony stanovený okruh úkolů veřejné správy, jejichž vykonávání vlastním jménem je svěřeno „místní“ korporaci, odlišné od státu. Nositel samosprávy není při jejím výkonu podřízen orgánům státu, státu přísluší pouze právní dozor nad jednáním samosprávných korporací.

V postavení samosprávných korporací, se silně objevuje i demokratický princip, protože orgány samosprávy (zastupitelstvo), jsou voleny občany toho konkrétního samosprávného celku.⁵

„Samospráva je (...) jakýmsi lakmusovým papírkem demokratičnosti daného politického režimu. Nástup totalitních a autoritářských režimů se totiž projevuje mj. právě likvidací principů samosprávy, v první řadě na úrovni samosprávy územní. Příkladem v českých zemích mohou být události po září 1938 a (...) po únoru 1948.⁶

³ Povinnosti stanovené v obecně závazných vyhláškách orgánů samosprávy musí mít zákonný základ, pro jejich vydání však není nutné výslovné zmocnění v zákoně (s výjimkou případů, kdy pro regulaci určitých oblastí je zákonného zmocnění třeba – viz § 10 písm. d) zákon č. 128//2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

⁴ čl. 100 odst. 1, Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

⁵ Kopecký, M. *Právní postavení obcí a krajů – základy komunálního práva*. 1. vydání. Praha: Wolters, str. 105

⁶ Valeš, L. a kol. *Politologické aspekty veřejné správy*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006, str. 31

3 Charakteristika města Berouna⁷

Berounská kotlina byla na soutoku Berounky a Litavky podle průzkumů trvale osídlena nejméně před sedmi tisíci lety, tedy od mladší doby kamenné. První písemnou zprávu o městě nacházíme z roku 1265, kdy Přemysl Otakar II. vydal listinu pro ostrovský klášter. Zde se poprvé objevuje v latinské podobě jméno Beroun - Verona. Rozkvět města přinesla doba Karla IV., kdy došli i k rozšíření řemesel. Berouňané byli proslavení soukeníci, sladovníci, vinaři, pivovarníci a hlavně hrnčíři, jejichž červeně zbarvená keramika zdobená bílými přírodními motivy byla věhlasná. A právě hrnčířská tradice se díky Muzeu berounské keramiky a vyhlášeným jarním a podzimním hrnčířským trhům uchovává v Berouně dodnes.

Bohatá historie města ale není spojena jen s hrnčířstvím, jak dokazuje např. městská památková zóna vyhlášená v roce 1992. Beroun se stal také Historickým městem roku 2009.

3.1 Historie a současnost města⁸

Chceme-li poznat historii města, můžeme začít ještě mnohem dříve, než byly položeny jeho základy. Pro historiky je obvykle první písemná zmínka o lokalitě začátkem dějin tohoto místa, archeologie však odkrývá mnohem starší, písemně nezaznamenané události. K trvalému osídlení zde došlo před 7000 lety, tj. od mladší doby kamenné. Krajina díky příjemnějšímu klimatu vápencové oblasti, hojnosti vody, potravy i úkrytů pro zvěř i člověka se řadila k nejrušnějším oblastem středních Čech. Svědčí o tom množství unikátních nálezů.

Na levém břehu řeky Berounky (tehdy Mže), v místech dnes zvaných U Ovčina, kde se dal nejnáze překonat vodní tok, byla v 11. století založena osada. Ta se podle listiny pro vyšehradskou kapitolu z roku 1088 nazývala příznačně Na Brodě. Tehdy tudy vedla důležitá obchodní stezka z Prahy do Plzně a dále do Bavor. A bylo s čím obchodovat. Kopce obklopující kotlinu byly bohaté na železné rudy, stříbro a zlato i vzácné křemence. Přímo v Berouně se těžila výborná cihlářská a keramická hlína, kvalitní vápenec, stavební kámen i mramor. Hluboké lesy na okraji proslulých křivoklátských hvozdů poskytovaly dostatek paliva pro rozvoj železářství.

⁷ Město Beroun [online] Copyright © 2020 Oficiální server královského města Berouna [cit. 03.05.2020]. Dostupné z: <https://www.mesto-beroun.cz/o-beroune/historicke-mesto-roku-2009/html>.

⁸ Tamtéž

První písemnou zprávu o městě nacházíme v listině Přemysla Otakara II. z roku 1265, kdy vydal listinu pro ostrovský klášter. Zde se poprvé objevuje v latinské podobě jméno Beroun - Verona (latinský název byl do němčiny překládán jako Bern, do češtiny jako Berona, Berún a Beroun.). Přemysl Otakar II. určil k založení sídliště, ze kterého vzniklo město Beroun, strategicky významné místo, které tvořilo nejkratší a nejsnazší spojení mezi Prahou a Plzní. Bylo umístěno na mírně svažitém terénu, vymezeném poměrně výraznou Městskou horou a soutokem řek Berounky a Litavky. Dalších třicet let nejsou o městě téměř žádné zprávy, až v roce 1295 se dovídáme z listiny vydané králem Václavem II. pro pražské biskupství, že panovník se rozhodl město nově osadit a vybudovat. V této době vzniklo historické jádro Berouna, které se v hrubých rysech dochovalo do dnešních dnů. Byl založen i klášter dominikánů. V roce 1303 dostali měšťané od krále Václava II. důležité privilegium, kde vedle potvrzení vlastnictví řady vesnic získali právo spravovat se právem Starého Města pražského. Touto listinou se Beroun stal po právní stránce královským městem se samostatnými institucemi, jako byla městská rada v čele s purkmistrem, ač pod dohledem královského rychtáře.

Doba Karla IV. znamenala dobu rozkvětu města Berouna a jeho řemesel – jednalo se zejména o soukeníky, sladovníky, vinaře, pivovarníky a hlavně hrnčíře, jejichž červeně zbarvená keramika, zdobená bílými přírodními motivy byla věhlasná. Ve městě žili i zámožní měšťané, často německého původu, a ti se spolu s dominikánským řádem postavili na počátku husitských válek na stranu císaře Zikmunda. Ač císař osadil Beroun posádkou čtyř set žoldnérů, Žižka Beroun v roce 1421 dobyl, dominikánský klášter zbořil a nepřátele kalicha dal upálit. Město se poté přiklonilo k husitskému bratrství.

Za Jiřího z Poděbrad stáli Berounští na straně nového krále a pomáhali mu i vojensky. Největšího rozkvětu dosáhl Beroun za vlády Vladislava Jagellonského. Zhoubně působily na rozvoj města požáry, při nichž padla za oběť často většina domů. Ani povodně a epidemie či válečné drancování se Berounu nevyhnuly. Avšak lidé díky své houževnatosti vždy znovu své město dovedli oživit a obnovit jeho slávu.

Teprve od poloviny 18. století se město pozvolna zotavuje a vyvíjí do dnešní podoby. Byla tu založena škola, městem projížděly významné cizí návštěvy, vznikaly také spolky, v roce 1862 byla uvedena do provozu železnice Praha - Plzeň. Počet obyvatel roste a Beroun se stává centrem oblasti. V 19. století byla postavena císařská silnice (dnes ulice Plzeňská a Politických vězňů⁹). Obchodní cesta nevedla již tedy přes město, ale vně hradeb, podél bývalých příkopů. Město se i dočkalo kamenného mostu, kterému předcházely mosty

⁹ Před vybudováním dálnice D5 se jednalo o jedinou páteřní komunikaci směrem z Prahy do Plzně a naopak.

dřevěné. Rozvojem průmyslové výroby a zavedením svobodných živnostníků končí sláva řemeslných cechů, kterými se město pyšnilo po celý středověk. Rozvíjí se průmysl typický pro tuto oblast - železářství, cementářství a vápenictví.

Královské město Beroun je dnes městem průmyslu, školství, kultury a sportu. Turistům nabízí historické památky, možnost kulturního i sportovního vyžití a samozřejmě výlety do krásné okolní přírody. Návštěvníci zde najdou i kvalitní služby umožňující ubytování a stravování. Je zároveň příjemným místem pro život, i když se situace, zejména v dopravě, postupně zhoršuje. Tento stav se vyvíjel pomalu a to dle mého názoru až dlouho po revoluci, ale skutečně až nyní, v současnosti, můžeme hovořit o tom, že Beroun se stává atraktivním místem pro život. Modernizace města i okolí, je zřejmá a jistě zde můžeme najít vliv (dobrý i špatný) blízkosti Prahy a „nových“ obyvatel, dojíždějících do Prahy za prací. Problém je v tuto chvíli, skutečně zejména s dopravou, množstvím vozidel a nedostatkem parkovacích míst a zároveň v souvislosti s počtem dojíždějících i nedostatečnou kapacitou komunikací.

3.2 Významné osobnosti města

Pro politický vývoj komunální politiky (celostátní nevyjímaje), je zásadní nejen se poučit a vycházet z historického vývoje samotných měst, ale i vývoje a vlivu místních osobností. Z těch mnoha významných, jsem pro účely této práce vybrala jen několik, kteří se dle mého názoru svým vlivem a přínosem mohli podílet na rozvoji budoucích osobností a tím i na politickém vývoji města a jeho věhlasu. Chtěla bych stručně zmínit např.:¹⁰

Dr. Emanuel Fait (1854 - 1929) pedagog a cestovatel

narodil se v Berouně a zemřel ve věku 75 let v Praze. Během svého života se mu podařilo uskutečnit velké množství výprav do celého světa, z nichž čerpal náměty pro své cestopisné publikace a časopisecké články. Původně profesor zeměpisu, který vyučoval mimo jiné na reálné škole v Rakovníku, procestoval celý svět. Aby více přiblížil jak veřejnosti, tak zejména studentům, atmosféru cestování, sepsal brožuru „Máme-li cestovatí“, která se stala oslavou cestování. Dr. Emanuel Fait procestoval střední Evropu. V roce 1885 svůj zájem

¹⁰ Tamtéž

zaměřil na Rusko a Balkán. Pak následovala cesta do Asie, na Krym a do jižního Ruska. V roce 1891 poznal Libyjské pouště a po Nilu se dostal až do Asuánu a Wádí Halfy v Důlní Núbii. V pouštní krajině Alžíru se zabýval měřením písčinych přesypů a dalších pouštních útvarů. V roce 1902 se přeplavil přes Černé moře na Kavkaz a poté se dostal do Tbilisi. Jeho cesta do Jugoslávie, kterou uskutečnil v letech 1922 - 1924 byla jeho poslední.

František Hampl (1901 – 1977) novinář, prozaik, profesor

Profesor obchodní nauky, právní nauky, účetnictví a administrativy, František Hampl, učil v Berouně v letech 1924 – 1945. Byl specialistou na účetnictví, pracoval též jako revizor Městské spořitelny a revidoval účetnictví okresní nemocnice. Jeho největší láskou však byla literatura. Povídky z knihy Mezi berounskými branami vytváří plastický obraz života ve městě v průběhu několika století. Již ve třicátých letech napsal knihu povídek Mezi berounskými branami. Řadu časopiseckých novel později vydal knižně (Poznamenání, Červánky, Sluneční hodiny). Věnoval se osudům českých spisovatelů, kterým věnoval dvě antologiernul věnoval revolučnímu roku 1848. Jeho nejobsáhlejším dílem je románová kronika Pernerové o prvním staviteli železnic u nás. Kromě toho je autorem mnoha odborných učebnic. V roce 1945, po návratu z koncentračního tábora odešel přednášet na Vysokou školu ekonomickou v Praze.

Alois Herout (1860 – 1943) pedagog a tvůrce českého těsnopisu

Berounský rodák Alois Herout po maturitě na akademickém gymnáziu vystudoval klasickou filologii na Filosofické fakultě Univerzity Karlovy, kde získal doktorát z filozofie. Poté působil jako středoškolský profesor a ředitel. Již na gymnáziu se začal věnovat těsnopisu, a to tehdejšímu Gabelsbegrövu převodu. Ve dvaceti letech pak složil zkoušku z komorního českého i německého těsnopisu a za dva roky poté i zkoušku učitelskou. V roce 1891 byl Herout zvolen členem Vědeckého sboru těsnopisného, čímž odstartovala jeho oficiální vědecká činnost v tomto oboru. Herout po několikaletém bádání předložil sboru svůj "Nový těsnopis český", který byl ostatními členy prohlášen za nejlepší. Herout se poté spojil s autorem druhé nejzdařilejší soustavy, Mikulíkem, a společně vytvořili soustavu pokud možno nejjednodušší. Heroutova - Mikulíkova těsnopisná soustava byla 23. dubna 1921 ministrem školství a osvěty schválena a zavedena do škol. Během několika let byla soustava přeložena do dvanácti jazyků a jen s malými změnami se používá dodnes.

Josef Jungmann (1773 – 1847) obrozenec a lingvista

Český národní buditel, jazykovědec a překladatel Josef Jungmann se narodil v rodině ševce v Hudlicích u Berouna. Do roku 1788 chodil do školy v Berouně a poté studoval na piaristickém gymnáziu v Praze. Po maturitě vystudoval na pražské univerzitě filozofii a pokračoval na právech, které však nedokončil. Stal se učitelem na litoměřickém gymnáziu a poté ředitelem na gymnáziu v Praze. V roce 1840 byl zvolen rektorem pražské univerzity. Jungmann se celý život pokoušel položit teoretické základy novému vývoji češtiny, což se mu víceméně podařilo. Jeho první významnou prací je „Dvojí rozmlouvání o jazyku českém“. S pomocí skupiny obrozenců, kterou tvořily významné osobnosti české vědy a literatury té doby, se mu podařilo vydat životní dílo - pětidílný Slovník česko-německý (120 000 hesel). Napsal rovněž první českou čítanku a vydával první vědecký časopis v češtině (Krok). Přeložil velké množství děl z němčiny, francouzštiny a angličtiny.

Václav Talich (1883 – 1961) dirigent

Václav Talich by jedním z nejvýznamnějších českých dirigentů 20. století. Po vystudování houslové hry na Pražské konzervatoři měl angažmá jako dirigent, resp. koncertní mistr v Berlínské a Lublaňské filharmonii. Mezi světovými válkami působil v Anglii, Skotsku a Švédsku. Jeho osudy jsou spjaty zejména s orchestrem Národního divadla a Českou filharmonií, jejichž interpretační úroveň pozvedl na světovou úroveň. Propagátor děl Dvořákových, Sukových a Smetanových žil v Berouně s různými přestávkami od roku 1936. Půvabné údolí nedaleko Berouna, kde Václav Talich od roku 1936 pobýval a také zemřel, nese jeho jméno. Také ZUŠ Václava Talicha v Berouně byla pojmenována po tomto známém dirigentovi. Na počest slavného umělce se koná již od roku 1983 tradiční hudební festival – Talichův Beroun.

4 Místní politické subjekty ve vybraných letech¹¹

Pokud se podíváme blíže na konkrétní politické strany v období od roku 2010, které zde působily a dosud působí, pak nelze nezmínit KSČM, ODS, ČSSD, NEZÁVISLÍ BEROUŇÁCI, ANO 2011 (od roku 2014)

Volby do zastupitelstev obcí 15.10. – 16.10.2010

Počet volených členů zastupitelstva	Počet volebních obvodů	Okresy			Voliči v seznamu	Vydané obálky	Volební účast v %	Odevzdané obálky	Platné hlasy
		celkem	zpr.	v %					
21	1	19	19	100,00	14 751	5 708	38,70	5 699	110 581
Kandidátní listina		Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtený základ dle počtu kandidátů	Přepočtené % platných hlasů	Počet mandátů	Podíl hlasů	
číslo	název	abs.	v %						
<u>1</u>	NEZÁVISLÍ BEROUŇÁCI	23 384	21,15	21	110 581,00	21,14	5	X	
<u>2</u>	Občanská demokratická strana	32 423	29,32	21	110 581,00	29,32	6	X	
<u>3</u>	Volte Pr.Blok www.cibulka.net	213	0,19	1	5 265,76	4,04	0		
<u>4</u>	Česká str.sociálně demokrat.	23 511	21,26	21	110 581,00	21,26	5	X	

¹¹ VOLBY.CZ [online]. [cit. 03.05.2020]. Dostupné z: <https://www.volby.cz/.html>

5	TOP 09	13 527	12,23	21	110 581,00	12,23	2	X
6	BEROUNSTI NESTRANICI. CZ	5 619	5,08	17	89 517,95	6,27	1	X
7	Komunistická str.Čech a Moravy	11 904	10,76	21	110 581,00	10,76	2	X

Zvolení zastupitelé dle výsledku

Kandidátní listina		Kandidát			Navrhující strana	Politická příslušnost	Hlasy		Pořadí zvolení
číslo	název	poř. číslo	příjmení, jméno, tituly	věk			abs.	v %	
1	NEZÁVISLÍ BEROUŇÁCI	2	Holub Jiří MUDr.	54	STAN	BEZPP	1 773	7,58	1
1	NEZÁVISLÍ BEROUŇÁCI	3	Lidinský Stanislav Mgr.	50	STAN	BEZPP	1 634	6,98	2
1	NEZÁVISLÍ BEROUŇÁCI	11	Táborská Kateřina MUDr.	46	STAN	BEZPP	1 455	6,22	3
1	NEZÁVISLÍ BEROUŇÁCI	1	Endrlová Šárka Ing.	32	STAN	BEZPP	1 413	6,04	4
1	NEZÁVISLÍ BEROUŇÁCI	9	Štěpánek Josef	37	STAN	BEZPP	1 240	5,30	5
2	Občanská demokratická strana	1	Havel Tomáš Ing.	55	ODS	ODS	2 609	8,04	1
2	Občanská demokratická strana	3	Chalupová Soňa RNDr.	54	ODS	ODS	1 892	5,83	2

2	Občanská demokratická strana	2	Ečer František	51	ODS	ODS	1 682	5,18	3
2	Občanská demokratická strana	4	Frausová Alena MUDr.	62	ODS	ODS	1 672	5,15	4
2	Občanská demokratická strana	5	Burkert Viktor Ing.	55	ODS	ODS	1 660	5,11	5
2	Občanská demokratická strana	6	Žbel Miroslav	31	ODS	ODS	1 412	4,35	6
4	Česká str.sociálně demokrat.	7	Pěničková Dagmar MUDr.	50	ČSSD	BEZPP	1 400	5,95	1
4	Česká str.sociálně demokrat.	1	Kůs Ivan Mgr.	63	ČSSD	ČSSD	1 353	5,75	2
4	Česká str.sociálně demokrat.	12	Trejbal Zdeněk Ing.	66	ČSSD	ČSSD	1 297	5,51	3
4	Česká str.sociálně demokrat.	3	Setnička Josef Ing.	66	ČSSD	BEZPP	1 272	5,41	4
4	Česká str.sociálně demokrat.	2	Schenk Pavel	43	ČSSD	ČSSD	1 210	5,14	5
5	TOP 09	1	Brodan Patrik BBA	32	TOP 09	TOP 09	879	6,49	1
5	TOP 09	6	Brodan Daniel MUDr.	57	TOP 09	TOP 09	854	6,31	2
6	BEROUNSTI NESTRANICI.c	1	Brodan Daniel	26	SN	BEZPP	656	11,6	1

	z		Ing.					7	
7	Komunistická str.Čech a Moravy	3	Pokorný Jiří	73	KSČM	KSČM	786	6,60	1
7	Komunistická str.Čech a Moravy	1	Strnad Ladislav Doc. Ing. CSc.	68	KSČM	KSČM	743	6,24	2

Výsledky voleb do zastupitelstva 10.10 – 11.10. 2014

Počet volených členů zastupitelstva	Počet volebních obvodů	Okresy			Voliči v seznamu	Vydané obálky	Volební účast v %	Odevzdané obálky	Platné hlasy
		celkem	zp.r.	v %					
21	1	19	19	100,00	14 856	5 184	34,89	5 180	99 142
Kandidátní listina		Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtený základ dle počtu kandidátů	Přepočtené % platných hlasů	Počet mandátů	Podíl y hlasů	
číslo	název	abs.	v %						
1	Komunistická str.Čech a Moravy	8 472	8,55	21	99 142,00	8,54	2	X	
2	NEZÁVISLÍ BEROUŇÁČ I	25 588	25,81	21	99 142,00	25,80	6	X	
3	Strana svobodných občanů	3 611	3,64	21	99 142,00	3,64	0		
4	PRO	7 082	7,14	21	99 142,00	7,14	1	X	

	BEROUN							
5	Strana zelených a Beroun sobě	9 770	9,85	21	99 142,00	9,85	2	X
6	Česká strana sociálně demokrat	14 112	14,23	21	99 142,00	14,23	3	X
7	Občanská demokratická strana	9 515	9,60	21	99 142,00	9,59	2	X
8	TOP 09 a NEZÁVISLÍ	9 212	9,29	21	99 142,00	9,29	2	X
9	Politické hnutí ANO 2011	11 780	11,88	21	99 142,00	11,88	3	X

Zvolení zastupitelé dle výsledku

Kandidátní listina		Kandidát			Navrhující strana	Politická příslušnost	Hlasy		Pořadí zvolení
číslo	název	poř. číslo	příjmení, jméno, tituly	věk			abs.	v %	
1	Komunistická str.Čech a Moravy	2	Pokorný Jiří	76	KSČM	KSČM	619	7,30	1
1	Komunistická str.Čech a Moravy	3	Pavlis Josef	38	KSČM	BEZPP	502	5,92	2
2	NEZÁVISLÍ	1	Endrlová	36	STAN	BEZPP	1 86	7,29	1

	BEROUŇÁC I		Šárka Ing.				6		
2	NEZÁVISLÍ BEROUŇÁC I	3	Lidinský Stanislav Mgr.	54	STAN	BEZPP	1 690	6,60	2
2	NEZÁVISLÍ BEROUŇÁC I	4	Táborská Kateřina MUDr.	50	STAN	BEZPP	1 569	6,13	3
2	NEZÁVISLÍ BEROUŇÁC I	5	Štěpánek Josef	41	STAN	BEZPP	1 430	5,58	4
2	NEZÁVISLÍ BEROUŇÁC I	2	Urbánek Josef	61	STAN	BEZPP	1 419	5,54	5
2	NEZÁVISLÍ BEROUŇÁC I	6	Hojka Ivo MUDr.	55	STAN	BEZPP	1 360	5,31	6
4	PRO BEROUN	10	Besserová Jana MUDr.	57	SOM	BEZPP	496	7,00	1
5	Strana zelených a Beroun sobě	21	Havel Tomáš Ing.	59	NK	BEZPP	694	7,10	1
5	Strana zelených a Beroun sobě	1	Patera Martin Ing. arch.	30	NK	BEZPP	652	6,67	2
6	Česká strana sociálně demokrat	1	Kůs Ivan Mgr.	67	ČSSD	ČSSD	919	6,51	1
6	Česká strana sociálně demokrat	4	Trejbal Zdeněk Ing.	70	ČSSD	ČSSD	890	6,30	2

6	Česká strana sociálně demokrat	6	Pěničková Dagmar MUDr.	54	ČSSD	BEZPP	885	6,27	3
7	Občanská demokratická strana	1	Chalupová Soňa RNDr.	58	ODS	ODS	740	7,77	1
7	Občanská demokratická strana	3	Randa Vratislav Ing.	52	ODS	BEZPP	658	6,91	2
8	TOP 09 a NEZÁVISLÍ	1	Brodan Patrik BBA	36	TOP 09	TOP 09	931	10,10	1
8	TOP 09 a NEZÁVISLÍ	2	Chocová Olga Mgr.	60	NK	BEZPP	684	7,42	2
9	Politické hnutí ANO 2011	3	Šnidauf Emil Mgr.	58	ANO	BEZPP	854	7,24	1
9	Politické hnutí ANO 2011	7	Mišina Michal Ing.	43	ANO	BEZPP	710	6,02	2
9	Politické hnutí ANO 2011	4	Zelienková Kristýna Ing.	40	ANO	ANO	682	5,78	3

Volby do zastupitelstva 05.10. – 06.10.2018

Počet volených členů zastupitelstva	Počet volebních obvodů	Okrsky			Voliči v seznamu	Volební účast v %
		celkem	zpr.	v %		
21	1	19	19	100,00	14 693	36,92

Výsledky voleb – Obec Beroun

Kandidátní listina		Hlasy		Počet mandátů	Podíl y hlasů
číslo	Název	abs.	v %		
1	ANO 2011	17 596	16,9 2	4	X
2	BEROUN SOBĚ	20 945	20,1 4	4	X
3	Lepší Beroun	8 955	8,61	2	X
4	ČSSD a nezávislí kandidáti	8 740	8,41	2	X
5	Komunistická str.Čech a Moravy	7 081	6,81	1	X
6	Občanská demokratická strana	15 439	14,8 5	3	X
7	NEZÁVISLÍ BEROUŇÁCI	25 228	24,2 6	5	X

Zvolení zastupitelé dle výsledku

Kandidátní listina		Kandidát			Navrhující strana	Politická příslušnost
číslo	Název	poř. číslo	příjmení, jméno, tituly	věk		
1	ANO 2011	1	Mišina Michal Ing.	47	ANO	BEZPP
1	ANO 2011	9	Šnidauf Emil Mgr.	62	ANO	BEZPP
1	ANO 2011	2	Mastná Irena Ing.	34	ANO	ANO
1	ANO 2011	5	Holubová Miroslava Mgr.	51	ANO	ANO
2	BEROUN SOBĚ	2	Veselý Martin Ing.	38	NK	BEZPP
2	BEROUN SOBĚ	1	Machart Kamil	45	NK	BEZPP

2	BEROUN SOBĚ	6	Voldán Adam Mgr.	34	STAN	BEZPP
2	BEROUN SOBĚ	8	Veselý Petr Ing.	40	NK	BEZPP
3	Lepší Beroun	1	Míka Jiří	54	NK	BEZPP
3	Lepší Beroun	3	Záloň Luboš Mgr.	37	Svobodní	Svobodní
4	ČSSD a nezávislí kandidáti	6	Kůs Ivan Mgr.	71	ČSSD	ČSSD
4	ČSSD a nezávislí kandidáti	1	Šimon Ondřej Bc. MPA	36	ČSSD	ČSSD
5	Komunistická str.Čech a Moravy	1	Pokorný Jiří	80	KSČM	KSČM
6	Občanská demokratická strana	1	Chalupová Soňa RNDr.	62	ODS	ODS
6	Občanská demokratická strana	3	Randa Vratislav Ing.	56	ODS	BEZPP
6	Občanská demokratická strana	4	Burkert Viktor Ing.	39	ODS	ODS
7	NEZÁVISLÍ BEROUŇÁCI	5	Táborská Kateřina MUDr.	54	NK	BEZPP
7	NEZÁVISLÍ BEROUŇÁCI	3	Chocová Olga Mgr.	64	NK	BEZPP
7	NEZÁVISLÍ BEROUŇÁCI	6	Štěpánek Josef	45	NK	BEZPP
7	NEZÁVISLÍ BEROUŇÁCI	2	Chlumská Eva Mgr.	48	NK	BEZPP
7	NEZÁVISLÍ BEROUŇÁCI	8	Šillerová Klára MUDr.	47	NK	BEZPP

5 Samospráva a její orgány v současnosti

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění (dále jen „obecní zřízení“) označuje za orgány obcí:

- zastupitelstvo obce
- radu obce
- starostu
- obecní úřad
- zvláštní orgány obce
- dále pak též komise
- a také obecní policii

5.1 Orgány obce

Politický systém města, je tvořen politiky – volenými zástupci občanů. Tito zvolení politici jsou následně členy nejdůležitějších orgánů obce, kde plní svá nezadatelná práva (pochopitelně včetně povinností) a vykonávají tak správu města – věcí veřejných. V následujících kapitolách, se podrobněji seznámíme s jednotlivými orgány.

5.1.1 Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvu města svěřuje obecní zřízení nejdůležitější pravomoci v oblasti samostatné působnosti obce. Mandát člena zastupitelstva obce vzniká zvolením a složením slibu. Funkce člena zastupitelstva obce je veřejnou funkcí.¹²

Pravomoci zastupitelstva jsou uvedeny v § 84 a 85 obecního zřízení, patří mezi ně např.:

¹² § 67 a násl. zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

- schvalovat program rozvoje obce,
- schvalovat rozpočet obce, závěrečný účet obce a účetní závěrku obce
- zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce, schvalovat jejich zřizovací listiny, • rozhodovat o založení nebo rušení právnických osob, schvalovat jejich zakladatelské listiny, společenské smlouvy, zakládací smlouvy a stanovy a rozhodovat o účasti v již založených právnických osobách,
- vydávat obecně závazné vyhlášky obce,
- rozhodovat o vyhlášení místního referenda,
- navrhopvat změny katastrálních území uvnitř obce, schvalovat dohody o změně hranic obce a o slučování obcí, • určovat funkce, pro které budou členové zastupitelstva obce uvolněni,
- zřizovat a rušit výbory, volit jejich předsedy a další členy a odvolávat je z funkce,
- volit z řad členů zastupitelstva obce starostu, místostarosty a další členy rady obce (radní) a odvolávat je z funkce, stanovit počet členů rady obce, jakož i počet dlouhodobě uvolněných členů tohoto zastupitelstva, zřizovat a zrušovat výbory, volit jejich předsedy a další členy a odvolávat je z funkce,
- stanovit výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva obce,
- zřizovat a zrušovat obecní policii, • rozhodovat o spolupráci obce s jinými obcemi a o formě této spolupráce,
- rozhodovat o zřízení a názvech částí obce, o názvech ulic a dalších veřejných prostranství,
- udělovat a odnímat čestné občanství obce a ceny obce,
- poskytování věcných darů v hodnotě nad 20 000 Kč a peněžitých darů ve výši nad 20 000 Kč fyzické nebo právnické osobě v jednom kalendářním roce.

V § 89 odst. obecního zřízení je stanoveno, že nesejde-li se zastupitelstvo obce po dobu delší než 6 měsíců tak, aby bylo schopno se usnášet, Ministerstvo vnitra je rozpustí.

V současné době (volební období r. 2018 – 2022) se jedná o tyto konkrétní zastupitele města Berouna:

ODS (3) - RNDr. Chalupová Soňa (současná starostka), Ing. Viktor Burkert ml., Ing. Randa Vratislav

Nezávislý Berouňáci (5) - Dolejš Radek, Mgr. Chlumská Eva, Mgr. Chocová Olga, MUDr. Šillerová Klára, Ing. Tomčo Dušan

ANO 2011 (4) - Mgr. Holubová Miroslava, Ing. Mastná Irena, Ing. MišinaMichal, Mgr. Šnidauf Emil

ČSSD a Nezávislý Berouňáci (2) - Mgr. Kůs Ivan, Mgr. Šimon Ondřej, MPA

Beroun Sobě (4) - Machart Kamil, Ing. Veselý Martin, Mgr. Voldán Adam, Ing. Martin Veselý

Lepší Beroun (2) - Mika Jiří, Mgr. Zálom Luboš

KSČM (1) - Pokorný Jiří

Celkem – 21 zastupitelů, 7 politických stran

Nejpočetnější skupinou jsou Nezávislý Berouňáci a pouze jeden je komunista.

5.1.2 Rada obce

Rada města je výkonným orgánem pro oblast samostatné působnosti obce a až na výjimky stanovené zákonem jí nepřísluší rozhodovat v oblasti přenesené působnosti. Rada ze své činnosti odpovídá zastupitelstvu obce. V obci, kde se rada obce nevolí, vykonává její pravomoc starosta, nestanoví-li zákon jinak. Radu obce tvoří starosta, místostarosta (místostarostové) a další členové rady volení z řad členů zastupitelstva obce. Počet členů rady obce je lichý a činí nejméně 5 a nejvýše 11 členů, přičemž nesmí přesahovat jednu třetinu

počtu členů zastupitelstva obce. Rada obce se nevolí v obcích, kde zastupitelstvo obce má méně než 15 členů. Schází se ke svým schůzím podle potřeby, její schůze jsou neveřejné. Radě obce přísluší celá řada pravomocí, mezi ně patří např.:

- zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu,
- vydávat nařízení obce, • stanovit rozdělení pravomocí v obecním úřadu, zřizovat a zrušovat odbory a oddělení obecního úřadu,
- kontrolovat plnění úkolů obecním úřadem a komisemi v oblasti samostatné působnosti obce,
 - stanovit celkový počet zaměstnanců obce v obecním úřadu a v organizačních složkách obce,
- rozhodovat ve věcech obce jako jediného společníka obchodní společnosti,
- projednávat a řešit návrhy, připomínky a podněty předložené jí členy zastupitelstva obce nebo komisemi rady obce,
- stanovit pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností.¹³

Radními v Berouně, jsou v současné době zvoleni tito politici:

ODS - RNDr. Chalupová Soňa (současná starostka)

Nezávislý Berouňáci- Mgr. Chlumská Eva, Mgr. Chocová Olga, Ing. Tomčo Dušan

ANO 2011- Ing. Mastná Irena, Ing. Mišina Michal

ČSSD a Nezávislý Berouňáci - Mgr. Kůs Ivan (bývalý starosta)

Celkem – 7 radních, 4 politické strany

Výše uvedení členové rady města Berouna, projednali a schválili dne 26.06.2019 *Programové prohlášení Rady města Berouna pro volební období 2018 – 2022*.¹⁴ Kde mimo jiné podepsali prohlášení o tom, že budou pracovat v zájmu naplnění priorit uvedených v tomto programovém prohlášení, usilovat o zkvalitnění života ve městě Berouně, spolupracovat i s dalšími členy zastupitelstva města, kteří budou akceptovat zásady a cíle tohoto prohlášení, a to bez ohledu na jejich volební příslušnost.

Dohodnuté priority jsou z mnoha oblastí života ve městě. Tyto priority se víceméně opakují v každém volebním období, a to pravděpodobně z toho důvodu, že město se vyvíjí, stejně jako celá společnost a problémy sociální, dopravní, spojené s životním prostředím, školstvím atd.,

¹³ § 99 a násl. zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

¹⁴ Viz příloha č. 1

nebudou pravděpodobně vyřešeny nikdy k naprosté dokonalosti a spokojenosti všech a je tedy třeba, na nich neustále pracovat. Problém nastává ve chvíli, kdy skutečně ve městě je slabé místo, které může zásadně ovlivňovat život občanů, případně chod města (např. současná koronavirová situace je jasným příkladem) a je třeba ihned se tohoto problému chopit a ne je jen stále odsouvat do dalších období.

Schválené priority které považuji za velmi důležité a zásadní pro město Beroun, jsou např.:

- nové investiční akce koncipovat tak, aby je bylo možno propojit do uceleného systému Chytrého města „Smart City“,
- každoročně vyčlenit v rozpočtu města do 1 mil. Kč k rozhodnutí obyvatel pro jejich použití (participativní rozpočet, od roku 2020),
- aplikovat závěry rozpracované studie dopravy, která zahrnuje provázanost dopravy automobilové, osobní, veřejné, pěší, cyklo, v klidu, jako výchozí bod pro koncepční řešení dopravy ve městě,
- v součinnosti s KÚ dokončit realizaci úseku tzv. Jižního obchvatu z Králova Dvora do Berouna a realizaci dalších etap na Prahu, včetně nového přemostění Berounky,
- podporovat zřízení stanic pro elektromobily,

Schválené priority jsou rozčleněny do bodů A až J a vztahují se k jednotlivým oblastem.

Zejména v Prohlášení v bodě A. Město a jeho občané, bych ráda zmínila několik z mého pohledu, důležitých oblastí k řešení a to např.:

- pokračovat v trendu otevřené radnice, klást důraz na včasnou a věcnou informovanost občanů o probíhajících akcích ve městě, a to formou jak tištěných, tak elektronických mediích (Radniční listy, webové stránky a sociální sítě)
- udržovat personální i technickou akceschopnost protipovodňové ochrany města včetně připravenosti na další krizové situace (sucho, blackout, atp.)
- pokračovat ve vytváření odpovídajících technických podmínek pro činnost IZS, zejména hasičů (přístupy k domům, nová čerpací místa požární vody na Berounce a Litavce, požární hydranty atp.)
- podporovat činnost stávajících a vznik nových osadních výborů v okrajových částech města

V bodě B. Oblast financí a hospodaření, bych uvedla např. priority:

- pokračovat v osvědčeném způsobu tvorby kvalitního rozpočtu města s dostatečnou finanční rezervou
- udržet zodpovědné financování města i v budoucnu
- udržovat aktuální zásobník hotových PD (projektové dokumentace) prioritních investičních projektů
- zapojit spádové obce ORP Berouna do investičních akcí spojené s jejím využitím
- zefektivnit spolupráci s developery ve prospěch zlepšení infrastruktury města

V bodě D. Doprava, zmíním např. tyto uvedené priority:

- v návaznosti na integrovanou dopravu Středočeského kraje optimalizovat trasy MHD tak, aby obsloužila co nejvíce občanů města a motivovat k jejímu využití a snížení individuální dopravy
- aplikovat závěry rozpracované studie dopravy, která zahrnuje provázanost dopravy automobilové osobní, veřejné, pěší, cyklo a v klidu (parkování), jako výchozí bod pro koncepční řešení dopravy ve městě
- dokončit rozšíření parkovacích ploch na sídlištích dle stávající studie a vybudování připraveného parkoviště P+R v okrajových lokalitách
- v součinnosti s KÚ Středočeského kraje dokončit propojení Berouna a Králova dvora včetně kruhové křižovatky Plzeňská - Košťálkova
- podpořit dopravu dětí MHD do škol
- budovat okružní křižovatky a navazující dopravní řešení v návaznosti na dopravu + plynulost dopravy – nové křižovatky
- pokračovat v zavádění inteligentních dopravních systémů (informační panely u hlavních příjezdů do města, které budou informovat o průjezdnosti, zdržení, doporučených objízdných trasách nebo počtu volných míst na parkovištích)

K bodu E. Školství, uvedu např. priority:

- pokračovat v projektech rozšíření škol a školek na potřebný počet dle demografické studie a zároveň připravit projekt alternativní využití pro případné přebytečné kapacity, dojde-li ke snížení počtu žáků
- ve výchově předškolních i školních dětí podporovat uplatňování netradičních metod (např. environmentální zahrady)
- podporovat mimo školní aktivity a jejich dostupnost, nejen pro žáky základních škol, ale i pro studenty středních škol a učilišť

K bodu F. Kultura, zmíním priority:

- grantovým systémem podporovat činnost všech kulturních organizací a spolků, které ve městě působí a zachovat činnost MKC (městské kulturní centrum) a městské knihovny včetně kompletní rekonstrukce objektu
- udržet současné významné kulturní akce města (Trilobit, Ozvěny Febio Festu). Restartovat historicky úspěšné kulturní projekty (Letorosty), zvýšit podporu živé kultury (včetně podmínek pro umělce)
- zajistit větší svébytnost a více zdrojové financování Talichova Berouna – přitom spolupracovat s ostatními městy v regionu

K bodu G. Sport a volnočasové aktivity, uvedu priority:

- Grantovým systémem podporovat činnost všech sportovních organizací a spolků s důrazem na sportující mládež
- Restartovat historicky úspěšné sportovní akce (Berounská desítka, závod pro děti na kolech, závody horských kol, atd.)
- Provést rekonstrukci Berounského venkovního koupaliště (bazénu a zázemí) na západním sídlišti Berouna
- Zřídit nové hřiště pro netradiční sporty, pálkovací sporty, pétanque, ruské kuželky

K bodu H. Životní prostředí, bych ráda uvedla priority:

- Podporovat opatření na snížení hlukové a emisní zátěže z dopravy
- Podporovat systematický rozvoj a revitalizaci zelených ploch a liniové zeleně
- Vytvořit v několika etapách průběžnou rekreační zónu v zeleni podél obou břehů řeky Berounky
- Obnovit stávající vodní prvky (kašny, studny, pítka) a vybudovat nové
- Aktivně podporovat využívání dešťové vody v městských objektech a pro zalévání zeleně
- Řešit místní zdroje pitné vody na území Berouna

K bodu I. Turistika a cestovní ruch, uvedu např.:

- Postupně zkvalitňovat prostředí kempu a pomoci s jeho prezentací doma i v zahraničí

- Zkvalitňovat a rozšiřovat činnost Městského informačního centra, včetně průvodcovské služby
- Aktivně podporovat významné projekty nebo akce ve vztahu k cestovnímu ruchu (Medvědárium, Talichův Beroun, hrnčířské trhy, atd.)

K poslednímu bodu schválených priorit J. Sociální, zmíním např. priority:

- Podporovat výstavbu bytů pro potřebné včetně bytů startovacích
- Podporovat neziskový sektor a svazy v sociální oblasti včetně dobrovolnictví
- Podporovat činnost klubu důchodců

Schválených bodů je opravdu velmi mnoho a mnoho a hodnotím většinu velmi kladně. Jedná se ale o schválené priority a cesta k realizaci je dlouhá a velmi finančně náročná. Např. podpora zřízení stanic pro elektromobily. Tento bod vybírám zcela účelově, protože lze na něm jasně demonstrovat reálnou situaci.

Chvályhodný a logický záměr (vzhledem k vývoji elektromobility nejen u nás v ČR), vs. práce a odpovědnost radního Mgr. Tomči, který od roku 2018, nebyl schopen se zorientovat v dané problematice a tuto ne až tak časově, nebo finančně náročnou „prioritu“ města dovést do zdárného konce. Není schopen vybrat cca 5 míst ve městě a okolí, požádat o příslušná povolení (stavební povolení, vzhledem k nutnosti přípojek elektroinstalace, povolení stavebních úprav v parkovacích stáních na pozemku města), to znamená požádat o spolupráci přibližně 3 městské odbory – stavební, dopravní a odbor majetku, s jednou nijak složitou dokumentací bojuje pan radní již druhým rokem. A ani opakované vysvětlení a pomoc ze strany vedoucích odborů, nemá na realizaci zatím žádný vliv a žádné stanice pro elektromobily tudíž v dohledné době nebudou.

Dalším zajímavým bodem, i když nesrovnatelně náročnějším, je jistě dokončení obchvatu města Berouna a nového přemostění, které by podle mého názoru mělo být dokončeno co nejdříve. Dopravní situace je již delší dobu neúnosná a vzhledem k další výstavbě a tím vyššímu počtu obyvatel (většinou dojíždějících do Prahy za prací) se situace ještě zhorší.

Bývalá paní starostka Šárka Endrlová (funkce starostky vykonávala v letech 2011 – 2015, viz kapitola 7.1), mi na tuto otázku odpověděla: *„Řešení není podle mne finančně vůbec v silách Berouna a město by potřebovalo, aby mu s tím pomohl přinejmenším středočeský kraj, nebo možná i stát. Ideální by bylo přidání jízdních pruhů dálnice, což ale opět není reálné, protože její ne nepodstatná část je vedena po mostě nad Berounem. Dlouho se už diskutuje o jakémsi*

obchvatu Berouna, ovšem ne v pravém slova smyslu, protože obchvat města si všichni představí mimo zástavbu a to v tomto případě neplatí. Je to tedy jakási další varianta průjezdu nesnesitelně dopravně zatíženým městem.“

Záměrně jsem vybrala ze schválených priorit města Berouna body, které dle mého názoru bude velmi náročné nebo zcela nemožné v současné době naplnit. A to z důvodu ještě stále probíhající koronavirové pandemie a to celosvětově.

Politická reprezentace města spravuje veřejné záležitosti v souladu se svými nezadatelnými právy a povinnostmi, zejména za pomoci financí. Současná pandemie, která prakticky ochromila život a fungování lidí, států, měst, firem, rodin, atd., způsobila a v budoucnu způsobí obrovské ekonomické ztráty, které budou mít dopad na fungování obcí, měst i samotných států.

V tuto chvíli je jasné, že samosprávy měst dostanou mnohem méně peněz do svých rozpočtů než bylo očekáváno. Např. téměř 16 miliard korun, chce samosprávám vzít ministryně financí ČR Schillerová, jako podíl na kompenzacích pro živnostníky přesto, že jejich problémy svými rozhodnutími způsobila vláda nikoliv samotné samosprávy. Dalšíh minus 50 miliard korun v rozpočtech obcí je očekávaný výpadek v příjmech ze sdílených daní.¹⁵ Odnosou to lidé, občané obcí a měst a znamená to, že nebudou nové chodníky, nové komunikace, nové školky, neuskuteční se tak jak bylo plánováno a schvalováno v prioritách měst (nejen ve městě Berouně) podpora kultury, sportu, nebude možná ani plánovaná výstavba sociálního bydlení, podpora nových investičních akcí systému Chytrého města „Smart City“, nebude možné tvořit finanční rezervy a kvalitní rozpočet měst. Co se týká priorit v dopravě tak samozřejmě dopad nedostatku financí bude velmi viditelný. Nebude možné realizovat rozšíření parkovacích ploch ani dokončení realizace úseku tzv. Jižního obchvatu z Králova Dvora do Berouna a realizace dalších etap na Prahu, včetně nového přemostění Berounky. Realizace tohoto projektu by byla pro město i za normální situace obrovsky finančně náročná až neúnosná (viz text výše), byla by možná pouze v případě významné finanční pomoci státu, případně kraje a samozřejmě EU. V této situaci na realizaci takových to náročných projektů můžeme zapomenout, přestože by byly přínosem nejen pro město Beroun a okolí – řešení dopravní

¹⁵ *Panuje legislativní chaos, starostové jsou v kleštích. Vláda nám všem bere peníze, ale nemá plán* [online]. Svaz měst a obcí České republiky. [cit. 03.05.2020]. Dostupné z: <https://www.smocr.cz/cs/novinky/a/panuje-legislativni-chaos-starostove-jsou-v-klestich-vlada-nam-vsem-bere-penize-ale-nema-plan/html>

situace vzniklou souběžnou komunikací s dálnicí D5 pro mimořádné situace, když dojde na dálnici k dopravním nehodám a veškerá doprava sjíždí z dálnice a projíždí centrem města Berouna a způsobuje dopravní kolapsy. K těmto situacím dochází téměř každý týden. Dalším přínosem by bylo řešení dopadů na životní prostředí ve městě i v okolí a v neposlední řadě zlepšení života ve městě a okolí.

V současné době proto probíhá příprava návrhu na úpravu rozpočtu, ke kterému by mělo dojít na červnovém jednání Zastupitelstva¹⁶.

5.1.3 Starostka

Starosta je nejvyšší představitel obecní správy ve městě nebo v obci. V České republice může být starostou osoba starší 18 let a je jednočlenným orgánem obce, městské části nebo městského obvodu, který je zastupuje navenek.¹⁷ Funkční období zastupitelstva včetně starosty je dle čl. 102 odst. 2 Ústavy ČR zásadně čtyřleté. Žádná další omezení aktuálně neexistují, takže doba působení je neomezená.

Starosta plní řadu funkcí¹⁸, především:

- reprezentuje a zastupuje obec navenek, účastní se jednání mezi jednotlivými obcemi apod.,
- svolává a zpravidla řídí zasedání zastupitelstva obce a rady obce, podepisuje zápis z jednání zastupitelstva obce a zápis z jednání rady obce,
- podepisuje právní předpisy obce (ale nerozhoduje o jejich vydání),
- pokud obec nemá tajemníka, sjednává a ukončuje pracovní poměr se zaměstnanci obce a stanoví jim plat, jmenuje a odvolává vedoucí odborů obecního úřadu,
- rozhoduje o dalších záležitostech samostatné působnosti obce, které mu svěří rada obce.

¹⁶ Příloha č. 2

¹⁷ Zvláštním druhem starosty je primátor, který je především ve statutárních městech.

¹⁸ § 103 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

Současnou paní starostkou města Berouna je: **RNDr. Soňa Chalupová**

Soňa Chalupová se narodila 16.2.01956 v Brezně na středním Slovensku.

V roce 1981 ukončila studium na Přírodovědecké fakultě UK Praha, specializace užitá geofyzika, následně složila rigorózní zkoušku s tématem využití geofyzikálních metod pro potřeby hydrogeologického průzkumu (RNDr.). Od 1998 byla mluvčí OF za Beroun - Závodí. Od roku 1990 do 1994 místostarostkou města Beroun. Od roku 2002 do 2011 členkou městské rady v Berouně, od roku 2004 zastupitelkou města, předsedkyní kontrolního výboru zastupitelstva a členkou komise výstavby a životního prostředí.

Od roku 1994 je podnikatelkou, při tomto ještě vyučovala angličtinu na Gymnázium v Berouně. V letech 1992 až 2005 pracovala jako předsedkyně nadačního fondu NEWS pro meziměstskou rozvojovou pomoc v Nikaragui. Od roku 2007 spoluvlastní společnost zabývající se geologickými činnostmi.

Je vdaná, má dva dospělé syny. Ve volném čase se s manželem, rovněž geologem, věnuje rodině a rekreačnímu sportu (horolezectví, cyklistika, terénní běh), sama pak sborovému zpěvu.¹⁹

Na otázku, kterou jsem paní starostce položila v souvislosti s výkonem její funkce, mi odpověděla:

¹⁹Občanská demokratická strana . [online]. [cit. 03.05.2020]. Dostupné z :<https://www.ods.cz/profil/2550-sona-chalupova.html>

Co myslíte, že se nepovedlo, nebo co je teď momentálně před Vámi co Vás třeba trápí, nebo čeho byste ráda v budoucnu dosáhla? *„Teď bezprostředně je před námi všemi úkol vyhrabat se z té ekonomické pohromy, kterou nám způsobil přístup vlády k boji s koronavirem. Ten ekonomický propad nás bude všechny stát hodně snů, které nebudeme schopni realizovat. Já třeba sním (ne sice jako Babiš) o krásné moderní knihovně a dostavěném areálu starých kasáren jen kousek od centra města...“.*

5.1.4 Výbory a komise

Podřízenými orgány zastupitelstvu města Berouna jsou výbory a to:

- Finanční výbor zastupitelstva
- Kontrolní výbor zastupitelstva
- Osadní výbor Hostim
- Osadní výbor Jarov
- Osadní výbor Zavadilka
- Osadní výbor Zdejcina

Finanční i kontrolní výbor má každý 5 členů. Předsedou výboru může být pouze zastupitel města. Členy výboru mohou být i nezastupitelé. Předsedou finančního výboru v Berouně je Viktor Burket (ODS). Zvolilo ho všech jednadvacet zastupitelů. Předsedou kontrolního výboru je Petr Veselý (Beroun sobě).²⁰

Podřízenými orgány radě města jsou tyto komise:

- Komise bytová
- Komise dopravy
- Komise pro cestovní ruch
- Komise pro kulturu a kulturní dotace
- Komise pro likvidaci majetku
- Komise pro prevenci kriminality

²⁰Starostkou Berouna je Soňa Chalupová, město má dva místostarosty[online]. Beroun: Berounský deník.cz, 2018. [cit. 03.05.2020]. Dostupné z: https://berounsky.denik.cz/zpravy_region/starostkou-berouna-je-sona-chalupova-mesto-ma-dva-mistostarosty-20181105.html.

- Komise pro sport a sportovní dotace
- Komise pro územní plán
- Komise školská
- Komise výstavby
- Komise zdravotnictví a sociálních věcí
- Komise životního prostředí

Dále jsou to pracovní skupiny:

- Pracovní skupina - letopisecká komise
- Pracovní skupina - Program regenerace MPZ Beroun
- Pracovní skupina pro revitalizaci sídlišť

5.2 Komunální volební systém

Zastupitelstvo obce, jakožto základní orgán územně samosprávného celku, je vytvářeno pomocí demokratické volby občanů příslušných územních společenství. Volby představují klíčový mechanismus zastupitelské demokracie a také nejdůležitější formu politické participace občanů. Základní funkcí voleb je odhalit aktuální rozložení politických sil v daném politickém celku a následně rozdělení mandátů. Volby umožňují zjistit aktuální požadavky, priority a nálady společnosti, resp. obecního území. Aby mohly volby plnit svou funkci, je třeba aby byly založeny na principu všeobecného, rovného a přímého volebního práva a hlasování je tajné.

Právo volit mají všichni občané obce, tj. státní občan ČR, který dosáhl věku 18 let a je v obci přihlášen k trvalému pobytu.²¹

Podobně je upraveno i pasivní volební právo (právo být zvolen). Zákon²² specifikuje překážky aktivního a pasivního volebního práva.

²¹ Volební právo má rovněž občan jiného státu, jemuž právo volit přiznává mezinárodní úmluva, kterou je ČR vázána..

²² Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, v platném znění

Obec tvoří jeden volební obvod. Zastupitelstvo obce však může vytvořit více volebních obvodů, pokud se v každém z nich bude volit v obcích do 10 000 obyvatel nejméně 5 členů zastupitelstva, v obcích do 50 000 obyvatel nejméně 7 členů zastupitelstva.²³

Kandidátní listiny pro volby do zastupitelstva obce mohou podávat volební strany. Každá může podat pouze jednu kandidátní listinu.²⁴ Volební stranou podle zákona mohou být registrované politické strany, politická hnutí a jejich koalice, nezávislí kandidáti, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů. Politická strana a politické hnutí, může být součástí pouze jedné volební strany. Kandidát může kandidovat pouze na jedné kandidátní listině volební strany pro volby do téhož zastupitelstva obce.²⁵

Tvoří-li volební stranu nezávislý kandidát nebo sdružení nezávislých kandidátů, připojí volební strana ke kandidátní listině petici podepsanou voliči podporujícími její kandidaturu.²⁶

Kandidáti každé volební strany jsou uvedeni na společném hlasovacím lístku v pořadí určeném volební stranou, a to v samostatných zarámovaných sloupcích.

Pořadí volebních stran určí registrační úřad losem. Kandidátní listiny do zastupitelstev obcí jsou otevřené.²⁷

Co se týká struktury hlasů, volič má k dispozici tzv. kombinovaný hlas. Může volit tolik kandidátů, kolik členů zastupitelstva má být zvoleno. K dispozici je také více postupů, možnost označit kandidáta křížkem, případně označit křížkem volební stranu, případně stranu a křížkem ostatní kandidáty křížkem před jménem u ostatních volebních stran.

Každý volič hlasuje osobně, zastoupení není přípustné. Po hlasování vloží volič lístek do úřední obálky, kterou obdržel od okrskové volební komise a vhodí do hlasovací urny. Okrsková volební komise posoudí hlasovací lístek a započte platný hlas pro kandidáta.

Nejprve se sečtou hlasy, které získal stran jako celek s těmi, které dostali jednotliví kandidáti. Následně se vyřadí strany a uskupení, kteří nezískaly alespoň 5% přidělených hlasů. K rozdělení mandátů mezi volební strany, které překonají stanovenou hranici se využívá poměrný volební systém v podobě D'Hondtova dělitele.²⁸

Mandát zastupitele vzniká zvolením, ke zvolení dojde ukončením hlasování (viz kapitola 5.1.1)

²³ V hlavním městě Praze a ve statutárních městech může být městská část nebo městský obvod součástí pouze jednoho volebního obvodu.

²⁴ Případně pro každý volební obvod jednu.

²⁵ Případně pouze v jednom volebním obvodu.

²⁶ U sdružení nezávislých kandidátů je potřeba 7% obyvatel dané obce či obvodu, u nezávislých kandidátů je to 5 – 0,5 % podpisů občanů v závislosti na velikosti obce.

²⁷ Jaroslav Čmejrek, *Obce a regiony jako politický prostor*. Praha:Alfa Nakladatelství, 2008. s. 51 a násl.

²⁸ ČSÚ *Metody pro přepočítání hlasů na mandáty* [online]. [cit. 03.05.2020]. Dostupný z: https://www.czso.cz/csu/czso/metody_pro_prepecet_hlasu_na_mandaty.html.

5.2.1 Zákonná úprava komunálních voleb

Podle čl. 102 odst. 1 Ústavy jsou členové zastupitelstev voleni tajným hlasováním na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva. Podle čl. 102 odst. 2 Ústavy, je funkční období zastupitele čtyřleté s tím, že zákon stanoví podmínky vyhlášení nových voleb před uplynutím funkčního období zastupitelstva.

Pravidla konání voleb do zastupitelstev obcí upravuje v současnosti výše zmíněný zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, v platném znění. Prováděcí vyhláška k zákonu je vyhláška Ministerstva vnitra č. 59/2002 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, v platném znění. Podle tohoto zákona se konají volby nejen do zastupitelstev obcí (vč. zastupitelstva hl. m. Prahy), ale též do zastupitelstev městských obvodů a městských částí územně členěných statutárních měst, jakož i do zastupitelstev městských částí hl. m. Prahy. Pravidla konání voleb do zastupitelstev krajů jsou upravena v zákoně č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a také vyhláškou MV č. 152/2000 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.²⁹

5.2.2 Komunální volby v Berouně ve vybraných letech

Ve volbách v roce 2010 zvítězily Nezávislí Berouňáci, ale po koaličních vyjednáváních, došlo k dohodě a zvolení nového starosty Ing. Tomáše Havla. Místostarostkou se stala Ing. Šárka Endrlová a byli ještě další dva neuvolnění místostarostové, Mgr. Kůs a Patrik Brodan. Toto politické vedení radnice nefungovalo příliš dlouho, starosta Ing. Havel byl značně nerozhodný a ve funkci skončil v dubnu 2011 (odvoláním), starostkou se stala Ing. Šárka Endrlová (Nezávislí Berouňáci). Jejím novým místostarostou se stal František Ečer (ODS). Toto koaliční složení fungovalo dá se říct dobře a celkem v klidu, až na konflikty bývalého starosty Havla, který se pravděpodobně cítil ukřivděný a napadal starostku, místostarostu Ečera, který

²⁹ Kopecký, M. *Právní postavení obcí a krajů – základy komunálního práva*. 1. vydání. Praha: Wolters, str. 208 a násl.

za stranu ODS, jej nahradil. K uvedenému se mi vyjádřila bývalá paní starostka, viz kapitola 7.1.

Komunální volby v roce 2014 obhájila mandát zmíněná starostka Ing. Šárka Endrlová, ale docházelo stále častěji ke střetům s opozicí zejména se stranou ODS a nově vzniklým politickým hnutím ANO 2011. Kterou vedla Ing. Zelenková. Situace se vyhrocovala, starostka postupně vyhodnotila stav jako neúnosný a vzhledem ke svému momentálnímu zdravotnímu stavu se bohužel rozhodla rezignovat. Na její místo byl zvolen Mgr. Kůs. Jeho působení na postu starosty, by mohlo být s odstupem a s určitým nadhledem hodnoceno jako bezproblémové, i když jeho osobní a charakterové vlastnosti způsobovaly konflikty se spolupracovníky a zaměstnanci radnice. Toto období bylo ukončeno posledními komunálními volbami v roce 2018.

Po komunálních volbách v roce 2018, došlo po rozpadu původní koalice, ve které byli Nezávislí Berouňáci, Beroun sobě, Lepší Beroun a Ondřej Šimon (ČSSD), k vytvoření nové koalice, a to Nezávislí Berouňáci, ODS, ANO a ČSSD.³⁰

Na ustavujícím veřejném zasedání nového zastupitelstva města byla na post starosty Berouna jmenována Soňa Chalupová (ODS). Pro nové volební období bude mít k ruce dva místostarosty. Jedním z nich je zkušený místostarosta Michal Mišina (ANO) a druhým místostarostou je Dušan Tomčo (Nezávislí Berouňáci). Ten v zastupitelstvu nahradil Josefa Štěpánka (NB), který na post zastupitele rezignoval.

Na druhém místě za Nezávislými Berouňáky skončilo uskupení Beroun sobě a třetí je hnutí ANO, oběma náleží shodně tři křesla. Do zastupitelstva se ještě dostala ODS také se třemi zastupiteli. Po dvou křeslech obsadí Lepší Beroun a ČSSD, jeden mandát získali komunisté. K urnám přišlo 36,92 procenta oprávněných voličů, což je více než při obecních volbách v roce 2014. Tehdy byla voličská účast 34,89 procenta.³¹

³⁰Starostkou Berouna je Soňa Chalupová, město má dva místostarosty[online]. Beroun: Berounský deník.cz, 2018. [cit. 03.05.2020]. Dostupné z: https://berounsky.denik.cz/zpravy_region/starostkou-berouna-je-sona-chalupova-mesto-ma-dva-mistostarosty-20181105.html.

³¹Volby do zastupitelstev obcí[online]. Český statistický úřad. Výsledky voleb. Volby.cz. [cit. 03.05.2020]. Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/kv2018/kvs?xjazyk=CZ.html>

Nezávislým Berouňákům dalo hlas 24,26 procenta voličů, Beroun sobě volilo 20,14 procenta lidí a ANO 16,92 procenta. Občanští demokraté získali 14,85 procenta, Lepší Beroun 8,61 procenta. ČSSD volilo 8,41 procenta lidí a komunisty 6,81 procenta.³²

Paní starostka Soňa Chalupová, byla tak laskavá a odpověděla mi na několik dalších otázek:

1) Nakolik rozhodují místní politické osobnosti o volitelnosti stran, nakolik program a nakolik celostátní politika? *„Místní politické osobnosti volby rozhodují s naprostou převahou. Jedinou výjimkou jsou výsledky ANO, i když i tady sbírají body političtí matadoři nebo už i turisté, kteří za hnutí kandidují. Z nových a mladých tváří na kandidátce ANO se mimo první pozice prakticky nikdo neprosadil. Ze zkušenosti vím, že volební program zajímá jen minimum voličů. Naopak spousta voličů volí na místní úrovni i kandidáty ze stran, které by na republikové úrovni nikdy nevolila.“*

2) Vidíte rozdíl mezi komunální politikou v Berouně a celostátním směřováním Vaší politické strany? *„To vůbec nevidím. Možná i proto, že mám možnost výrazně ovlivňovat, aby řízení města a jeho směřování bylo v souladu s mým názorem, který reflektuje program ODS.“*

6 Dílčí hodnocení teoretické části

Obec jako veřejnoprávní korporace může navenek jednat jen prostřednictvím svých orgánů, respektive politických představitelů – fyzických osob. Ústava ČR zná pouze zastupitelstvo (čl 101), zákon o obecním zřízení pak rozlišuje i ostatní orgány obce, obecní úřad, zvláštní orgány obce a také komise, pokud jim byl svěřen výkon přenesené působnosti.

Naprostou zásadní a neproniknutelnou charakteristikou zastupitelské demokracie je tzv. reprezentativní mandát. Tzn. že reprezentant voličů – zastupitel – není vázán žádnými příkazy, pokyny, nařízeními a je dokonce povinen hlasovat a svůj mandát vykonávat pouze podle svého svědomí.³³ Není vázán ani subjektem za nějž kandidoval, ani příkazy a pokyny

³²V Berouně opět vyhráli nezávislí Berouňáci, lídr ale neuspěl[online]. Beroun: Náš region. Nasregion.cz., 2018. [cit. 03.05.2020]. Dostupné z: <https://nasregion.cz/berounsko/v-beroune-opet-vyhrali-nezavisli-berounaci-lidr-ale-neuspel/html>

³³ Balík, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. 1.vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009, s.67

voličů. Jeho zájmem pravděpodobně je, znovuzvolení. Mezi jeho práva patří: právo iniciativy, právo interpelace a právo informace, naopak jeho povinností je: aktivní účast a vyvarovat se střetu zájmů. Jakým způsobem se projevují a pracují političtí představitelé města Berouna, jakým způsobem vykonávají svoje mandáty, na to se zaměřím v následující praktické části práce.

7 Praktická část - Osobní výpovědi vybraných politiků a místní významné osobnosti

Původně zamýšlená osobní setkání s rozhovory, které jsem měla dohodnuté s vybranými politickými osobnostmi, nebylo možné v současné vážné situaci - koronavirové infekce, samozřejmě vůbec uskutečnit. Veškeré osobní výpovědi, byly proto provedeny písemnou formou, kdy na mé otázky rozdělené na část týkající se politiky a část osobní, odpověděli všichni písemně a následující sdělení, jsou přesnou citací, bez jakýchkoliv zásahů či změn, z mé strany.

7.1 Osobní výpověď bývalé paní starostky Ing. Šárky E.

Politika:

Jak se podle Vašeho názoru v místní politice projevuje fakt, že Beroun je vlastně předměstí Prahy?

Podle mého celkem minimálně. Mnohem větší vliv na politické chování našeho města má jeho celkové vnitřní klima, které je dané spíš jeho velikostí. Dvacetitisícové město už není malá vesnice, kde se všichni znají, ale zároveň je ještě dost malé na to, aby se mezi sebou znali

všichni, co jsou nějak významněji společensky aktivní. Tím myslím osobnosti z oblasti kultury, sportu, z řad majitelů a ředitelů významnějších firem které tu poskytují pracovní příležitosti, lékařů i pedagogů. Díky tomu hrají lokální vazby a sympatie minimálně stejnou roli jako celonárodní politické preference, ale vazbu na Prahu v tom nevidím.

Jsou tam (myšleno v Berouně?) stejné/jiné politické názory (s ohledem na Vaší stranu...)?

Nikde a nikdy nejsou stejné politické názory, často ani v jedné rodině, natož ve městě. Moje kandidátní listina byla nezávislá, tedy složená z nestraníků a na politiku jsme si ve skutečnosti moc nehráli. Snažili jsme se realizovat to, co jsme považovali pro naše město za důležité. Osobně jsem se v období starostování opírala hlavně o aparát zkušených úředníků, lidí, kteří přetrvávají na úřadech několik volebních období a pokud je volení zástupci umí správně řídit a spolupracovat s nimi, zajišťuje to v komunálním práci důležitou kontinuitu.

Přestupují lidé v Berouně mezi stranami, nebo jsou podle Vás takové tendence?

Mezi stranami ne, mezi kandidátkami ano. Vše záleží na osobních vazbách, jak už jsem zmiňovala. Jsme malé město a všichni kdo se pohybují v aktivních společenských kruzích Berouna se mezi sebou tak nějak znají. Nejvíc náleží na tom, kdo s kým se rád objeví pod společnou hlavičkou. Je to mnohem víc o osobní prestiži, než o politickém zařazení.

Co nabízely politické subjekty (podle Vás významné) v minulých volbách a jak to pak plnily?
A v současnosti?

To je strašně různé. Když jdete do politiky poprvé, hrozně záleží na tom, zda se jenom svezete na pozvání nějaké silné osobnosti, doplníte seznam na kandidátce a pak už jen doufáte, že ta vámi vybraná vlna bude úspěšná, nebo zda do to ho jdete z přední příčky jako lídr, tedy ten, kdo musí mít vizi, plány a program a pro ten získat nejprve svoje spolukandidáty a pak ještě voliče. A pak záleží na osobnosti každého. Strategie „slibem nezarmoutíš“ je samozřejmě oblíbená nejen v celostátním měřítku, ale i v menších městech, takže se nevyhnula ani Berounu. Některá místní uskupení slibovala například vyřešení dopravy nebo dostatek míst ve školách a školách pro všechny, ale takové sliby mohou dát jen buď absolutně nezkušení lidé, kteří neznají berounskou realitu anebo takový, kterým je úplně jedno, že to jsou nereálné sliby. Kdo to myslí skutečně vážně, musí důkladně zmapovat, jak si město v momentě voleb stojí, co je rozpracované, co připravené a zároveň co je reálné stihnout za 4 roky. Každý kdo někdy vymyslel, naplánoval a následně zrealizoval jakýkoli větší projekt doma nebo v

zaměstnání dobře ví, že od myšlenky k hotovému dílu a vychytaným mouchám je velký kus cesty.

Má Beroun nějaké bolavé místo? V minulosti, v současnosti... Řešení podle Vás?

Bolístek je celá řada, jinak to být ani nemůže. Město je nesmírně různorodý a bohatý živý organismus s nekonečným počtem proměnných. Nese si své letité problémy, starosti a zátěže a další se průběžně objevují v čase. Jmenovat mohu starou ekologickou zátěž v podobě skládky komunálního odpadu na Lištici, na kterou je navázaný dlouhodobý, komplikovaný a dosud nedořešený soudní spor a pak nepochybně dopravní situaci ve městě. Berounem prochází dálnice D5, která bývala ještě před nějakými deseti lety poměrně klidná, o víkendech téměř prázdná. Za poslední roky se ale veškerá doprava ohromně navýšila a dálnice je dnes významným zdrojem nejen znečištění, ale i hluku a v případě že se na ní stane jakákoli nehoda, svádí nám do Berouna i veškerá auta hledající objízdnu trasu.

Řešení není podle mne finančně vůbec v silách Berouna a město by potřebovalo, aby mu s tím pomohl přinejmenším středočeský kraj, nebo možná i stát. Ideální by bylo přidání jízdních pruhů dálnice, což ale opět není reálné, protože její ne nepodstatná část je vedena po mostě nad Berounem. Dlouho se už diskutuje o jakémsi obchvatu Berouna, ovšem ne v pravém slova smyslu, protože obchvat města si všichni představí mimo zástavbu a to v tomto případě neplatí. Je to tedy jakási další varianta průjezdu nesnesitelně dopravně zatíženým městem.

Jak se vlastně politický systém Berouna vyvíjel/nebo vyvíjí - jaké strany dominovaly a proč ztratily svou pozici?

Po roce 1989 bylo v Berouně jen několik málo uskupení a v nich skutečně pár lidí, kteří chtěli pro město pracovat v pozicích starosty, místopředsedů nebo radních. V podstatě se dohodli, jak si dané posty ve vedení města rozdělí už před volbami a aby to lépe vypadalo, kandidovali na oko proti sobě na několika kandidátních listinách. Bylo to vcelku poklidné a konstruktivní a jediný sporný bod představovali členové KSČM, které se všichni snažili co nejvíce eliminovat. V čase vznikalo mnohem více stran, měnila se doba i poměry. Moje první komunální volby v roce 2010 za do té doby „Besserovo“ uskupení Nezávislí berouňáci už se nesly ve znamení začínajících sociálních sítí, důrazu na proklamace o transparentnosti a slibech o dokonalých a férových výběrových řízeních na vše. Volby 2014 už významně poznamenal vznik hnutí ANO a průsak jejich úderné rétoriky i do komunální sféry, kde na to

do té doby opravdu nikdo nebyl zvyklý. Rok 2014 také přinesl 9 kandidátních listin, přičemž do té doby jich bývalo tak 5-6. Na 21 členů zastupitelstva to pak znamenalo patovou situaci, protože tento počet mandátů se rozpadl mezi 8 uskupení a bylo nesmírně složité dohodnout si v takovém rozložení sil jakoukoli dlouhodobě fungující spolupráci napříč volebními stranami. Od té doby se totéž zopakovalo i ve volbách v roce 2018 a pro město to z mého pohledu znamená nástup období stagnace, protože nikdo není schopen udělat jasný a razantní krok vpřed, aniž by se někdo z mnoha volebních uskupení nedomníval, že by to šlo i jinak a vše se velmi komplikuje, rozměšňuje a zdržuje. Prodlužuje se doba přípravy projektů, odsouvá se realizace a klesá i jejich množství.

Nakolik rozhodují místní politické osobnosti o volitelnosti stran, nakolik program a nakolik celostátní politika?

Dřív, myšleno v letech těsně po revoluci toto bylo hodně dáno stranami, pak dominovaly osobnosti a dnes rozhodně hraje roli obojí. Nicméně jak se Beroun zvětšuje a stěhují se sem noví voliči, kteří už pochopitelně nemají tak důkladnou místní znalost, nabývá na významu celostátní politika.

Vidíte rozdíl mezi komunální politikou v Berouně a celostátním směřováním Vaší politické strany?

Nekandidovala jsem za stranu, jen s posvěcením kandidátní listiny v podstatě statistickým způsobem pod hlavičkou STANu, takže nemohu úplně správně odpovědět. Jsem nestraník a nikdy jsem nebyla členem žádné politické strany a jako nestraník a nepolitik jsem se snažila i vést město a řídit zastupitelstvo. Dnes už vím, že to bylo strašně vyčerpávající a kdybych se opírala o nějaké politické dohody, mohlo to být jednodušší. Ale pro mne už by to ztrácelo autentičnost...

Osobní:

Proč jste vstoupila do politiky? Kdy Vás to napadlo, nebo to bylo na něčí popud?

Nikdy jsem to neplánovala. Oslovil mne tehdejší starosta Berouna MUDr. Jiří Besser, ve chvíli kdy se chystal odejít na ministerstvo kultury a psal se rok 2009. On věděl, že už znovu kandidovat nebude a hledal komu předat svoji kandidátní listinu, aby pokračoval v práci pro město v nestranickém a nezávislém duchu. Mně tehdy měla končit mateřská dovolená a

rozhodla jsem se tuto výzvu přijmout, dala jsem výpověď ve společnosti HomeCredit International kde jsem předtím pracovala na pozici strategické personální ředitelky a vrhla se po hlavě do neznáma. Jako matka v té době dvou malých dětí jsem měla spoustu snů a ideálů o tom, co všechno bych mohla pro své město udělat.

Měla jste nějaké představy, nebo cíle, sny, o které jste v politice přišla?

Spoustu. Šla jsem do komunální politiky z nadupaného komerčního prostředí skupiny PPF. Pracovala jsem se samými schopnými lidmi, svůj tým jsem si vybírala sama. A dostala jsem se do prostředí, kde mi kolegy v zastupitelstvu vybrali voliči a to nikoli podle jejich schopností, ale podle pro mne dodnes velmi záhadného klíče, který asi nikdy nepochopím a který bych ráda znala při konání jakýchkoli voleb... Rázem jsem se ocitla ve dvou pro mne nových prostředích – mezi úředníky a mezi volenými zástupci města. Úředníci byli z velké části schopní profesionálové a o samosprávnou část městského úřadu jsem se opravdu mohla s důvěrou opřít a nechat se jimi pracovně obohacovat v mnoha směrech. V zastupitelstvu jsem narazila na obrovskou závist, předsudky, prázdné tlachání, intrikaření a taktizování a dodnes nechápu, jaký to všechno mělo význam, kromě toho, že to všechny zdržovalo od práce a městu škodilo.

Jak si myslíte, že Vás politika změnila?

Jako absolutní extrovert se srdcem na dlani a na jazyku jsem do ní přišla a jako zakuklený obezřetný téměř introvert jsem z ní odcházela. Po osmi letech v komunální politice jsem byla neskutečně unavená z lidské zloby a hlouposti, zoufalá ze sociálních sítí a přesvědčena o tom, že to co jsem mohla, jsem svému městu dala a dál už nemá smysl se rvát na kusy pro ty, co o to nestojí.

Litujete někdy vstupu do veřejného politického života? Nebo nějakého Vašeho politického rozhodnutí?

Nelituji a nikdy jsem nelitovala. Věřím na rozhodování „tady a teď“. Můj prostý manažerský princip, který razím celý svůj život: sesbírám všechny dostupné informace, utřídím,

vyhodnotím, rozhodnu. V danou chvíli se rozhoduji podle svého nejlepšího vědomí a svědomí. Když se pak ukáže že to šlo lépe, tak už nemá cenu plakat nad rozlitym mlékem. V danou chvíli vyhodnotím jak to dopadlo a proč a když zjistím, že se dalo něco udělat lépe, беру si z toho ponaučení do budoucna, ale nebabráám se v „kdyby“. A když se na něco nového přišlo, co jsem historicky nemohla vědět, netrápím se tím. Když se posunete v čase a situaci, už to nikdy není bod nula. Jste prostě o čas i informace bohatší...

Udělal byste to znovu (vstup do politiky)? Případně co byste dělala jinak?

Kdyby se psal rok 2009 a já stála znovu před stejným rozhodnutím, ano, udělala bych to znovu a ne, nic bych nedělala jinak. Byla to skvělá životní zkušenost, ve všech směrech.

Dnes se píše rok 2020 a já vím, že přestože ničeho nelituji, je to pro mne uzavřená kapitola a do stejné řeky znovu vstoupit nehodlám.

Myslíte, že jste vždy upřednostňovala cíle Vaší strany při svém rozhodování? (nebo jinak, byl více zájem města Berouna, nebo cíle politické strany, nebo to bylo naroveň při Vašem rozhodování, nebo jste jako „straníček“ vůbec nepřemýšlela?)

Nikdy jsem jako straník nepřemýšlela, protože nejsem a většinu mého starostování jsem pracovala bez koaličních dohod, v podstatě jen na své charisma a z přesvědčení. Proto jsem také skončila tak moc vyčerpaná.

Co myslíte Vy osobně, že se Vám povedlo a jste na to pyšná?

Projektů, které jdou měřit penězi nebo získanými dotačními tituly byly desítky a měla jsem obrovskou radost ze všech. Jako první ženu na starostenském postu mne ale bavilo být městu tak trochu matkou a brousit tvrdé vládnutí do té doby samých mužů. Cenila jsem si každého dokončeného projektu, hlavně v dopravě nebo školství, ale bavil mne i vnitřní život města, občanské obřady, městské slavnosti, kultura. Je pro mne těžké jmenovat jednu věc. Dnes mne baví když jedu nebo jdu městem s vědomím, že tenhle kulturní dům jsme koupili a zrekonstruovali, tohle nádraží přestěhovali k druhému, tohle postavili, tamto opravili... stačí mi ten pocit. Nepotřebuji se s tím fotit.

Co myslíte, že se nepovedlo, nebo co jste chtěla dokončit a nepodařilo se to?

Nepovedlo se složení zastupitelstva v roce 2014. Nebylo konstruktivní a za každý krok vpřed mne nutilo udělat tři vzad. Bylo to nesmírně vyčerpávající a smutné. A díky tomu se mi nepodařilo dokončit celé volební období v pozici starostky a na svoji pozici jsem ze zdravotních důvodů rezignovala. Ale i to bych udělala znovu stejně. Zdraví mám jen jedno a trvalo mi několik let, než jsem se dala do pořádku.

Je pro Vás důležité čeho jste dosáhla v politice? Ve městě Berouně?

Z pohledu občanského to pro mne důležité je. Že mohu říct svým dětem, že jsem se nezařadila do dlouhé řady těch, kteří mají plnou pusku kritiky a nápadů, ale ruku k dílu nepřiloží. Že jsem věnovala svých osm let službě městu, ve kterém žiju a vychovávám je. Z pohledu politického to pro mne neznamena nic, politika není moje cesta a nehodlám si v ní budovat žádné další pozice.

Je pro Vás důležitý pohled a názor na Vaši osobu od ostatních (myšleno občanů)?

Dnes už ne. Ušla jsem velký kus cesty a od osobních názorů a hodnocení si dnes už dokážu udržet odstup. Bohužel tomu tak ale nebylo vždy a často mi nespravedlivé útoky v osobní rovině velmi ubližovaly. V takových chvílích mne velmi podporoval můj manžel, který vždycky řekl: musíš si uvědomit, že oni nekopou do člověka Šárky Endrlové. Oni kopou do pozice starostky města Berouna. Ano, vím, řekla jsem nahlas. A v duchu dodala: Ale obojí jsem teď já...

Co na Vaši práci říkala Vaše rodina?

Manžel mi byl vždy velkou oporou a děti byly ještě malé. Můj muž je velký pragmatik a myslím, že mi vždycky přál, abych tu pozici dokázala vykonávat mnohem méně opravdově, tak aby se mne méně dotýkala. Ale to mi bohužel nešlo. Vždycky jsem byla hodně otevřená a přímá a nedařilo se mi to změnit ani jako starostce Berouna. Dnes jsou naši kluci ve věku teenagerů a ví, že se maminka nemá za co stydět, ale myslím, že jsme všichni rádi, že už je tahle kapitola za námi.

7.2 Osobní výpověď současné paní starostky Ing. Soni Ch.

Politika:

Jak se podle Vašeho názoru v místní politice projevuje fakt, že Beroun je vlastně předměstí Prahy?

Místní politika se vždy odvíjí od problémů, které obec má. V okolí Prahy nemají obce většinou problémy s vysokou nezaměstnaností nebo vyloučenými ghety. Takže se na scéně objevují spíše strany a politická uskupení, která se hlásí k spíše středoprávé orientaci a podpoře svobodného podnikání. Stejně jako v Praze se objevují stále více různá nezávislá uskupení, o jejichž orientaci se lze jen mlhavě domýšlet. Blízkost Prahy v Berouně vytváří řadu takových, které by dále od Prahy neexistovaly. Jde např. o jednostranná rozhodnutí Prahy v různých oblastech, které s nikým ze sousedních měst a obcí Praha neřeší a prostě nás staví před důsledky svých rozhodnutí. V posledních letech to bylo např. zavedení parkovacích modrých zón bez adekvátní možnosti parkování pro do Prahy za prací dojíždějící. Ti v důsledku zanesou svými auty na celé dny předměstské obce. Řešení tohoto problému je pak v těchto obcích včetně Berouna politickým evergreenem.

Jsou tam stejné/jiné politické názory (s ohledem na Vaší stranu...)?

Osobně až na výjimky neshledávám, že by se v jednání politiků na místní úrovni nějak výrazně projevoval vliv stranické centrály. Snad kromě zástupce Svobodných, ale tam zase není žádná jiná práce než sebe prezentace.

Přestupují lidé v Berouně mezi stranami, nebo jsou podle Vás takové tendence?

Za mou politickou „kariéru“, což je pod r.1990, znám v Berouně několik politických cestovatelů. Ale jde v podstatě o několik jedinců, kteří prostrídali několik stran. Obecný trend

v tom rozhodně nevidím. Podotýkám, že za přestup nebudu počítat hromadné sběhnutí komunistů do nově vzniklých stran po roce 1989.

Co nabízeli politické subjekty (podle Vás významné) v minulých volbách a jak to pak plnily?

Doporučuji si přečíst k tomuto tématu alespoň některé volební programy – jsou to vesměs obecné proklamace, které slibují rozvoj města atp. A město se rozvíjí s podporou i navzdory tomu, kdo momentálně vládne.

Má Beroun nějaké bolavé místo? V minulosti, v současnosti. Řešení podle Vás?

Každá obec má spoustu bolavých míst. To záleží na tom, s kým si budete povídat...Bolavá jsou proto, že na řešení nemá nikdo správný návod.

Pro mne je to fakt, že v Berouně je to přetlak všech druhů dopravy a její dopad na život lidí. A řešit se to popravdě nedá. Jen lze něco málo zmírnit. Ale představa, že zrušíme dálnici z Prahy na západ, taktéž vlakové trati a zredukujeme individuální dopravu obyvatel je iluzorní.

Jak se vlastně politický systém Berouna vyvíjel/nebo vyvíjí - jaké strany dominovaly a proč ztratily svou pozici?

V Berouně od revoluce dominovaly strany vzešlé z Občanského Fóra a seskupení nezávislých kandidátů Z počátku byla silná i ČSSD a KSČM. Vliv stran na místní úrovni upadal s mírným zpožděním stejně jako tomu na celorepublikové úrovni. Nástup hnutí ANO nebyl tak raketový jako na úrovni republiky, ale rovněž kopíroval posilování hnutí v rámci celé republiky.

Nakolik rozhodují místní politické osobnosti o volitelnosti stran, nakolik program a nakolik celostátní politika?

Místní politické osobnosti volby rozhodují s naprostou převahou.

Jedinou výjimkou jsou výsledky ANO, i když i tady sbírají body političtí matadoři nebo už i turisté, kteří za hnutí kandidují. Z nových a mladých tváří na kandidátce ANO se mimo první pozice prakticky nikdo neprosadil.

Ze zkušenosti vím, že volební program zajímá jen minimum voličů. Naopak spousta voličů volí na místní úrovni i kandidáty ze stran, které by na republikové úrovni nikdy nevolila.

Vidíte rozdíl mezi komunální politikou v Berouně a celostátním směřováním Vaší politické strany?

To vůbec nevidím. Možná i proto, že mám možnost výrazně ovlivňovat, aby řízení města a jeho směřování bylo v souladu s mým názorem, který reflektuje program ODS.

Vaše reakce na současnou situaci v ČR (koronavir)?

Situaci považuji za naprosto nezvládnutou ze strany vlády a ústředního krizového štábu. Chaoticky vydávané zákazy a opatření na základě chimérických předpokladů. V průběhu krizového řízení ORP Beroun jsem zjistila, že jediná krize, na kterou je Česká republika školená, jsou povodně. Nic jiného neumíme.

Osobní:

Proč jste vstoupila do politiky? Kdy Vás to napadlo, nebo to bylo na něčí popud?

Do politiky jsem vstoupila už hodně dávno. Svůj první politický počín v životě bych viděla asi tak v 8. třídě v září 1968, tehdy jsem nakreslila v hodině výtvarné výchovy protisovětské výkresy jako reakci na okupaci... Ale opravdu do politiky jsem přišla nějak přirozeně v listopadu 1989, kdy jsem se stala mluvčí OF na Závodí v Berouně.

Měla jste nějaké představy, nebo cíle, sny, o které jste v politice přišla?

Mou hlavní představou a cílem bylo a je, že chci o svém životě aktivně rozhodovat. Když se mi něco nelíbí, hlasitě to řeknu a svým názorem si stojím. Za tu dobu už vím, že to vždycky nevyjde, i když je to správně. Všechno se dá nějak vyhandlovat a popřít. Dokonce i dlouholeté přátelství se někdy změni na úplný opak.

Jak si myslíte, že Vás politika změnila?

Určitě. Jsem mnohem tvrdší, méně důvěřivá a hodně ostražitá.

Litujete někdy vstupu do veřejného politického života? Nebo nějakého Vašeho politického rozhodnutí?

Řečeno s velkou šansoniérkou : Ničeho nelituji

Udělala byste to znovu (vstup do politiky)? Případně co byste dělala jinak?

Určitě bych se politiky nestranila. Myslím, že bych všechno udělala stejně. Nelze aplikovat „moudrost“ starců na činy mládí.

Myslíte, že vždy upřednostňujete cíle Vaší strany při svém rozhodování? (nebo jinak, je více zájem města Berouna, nebo cíle politické strany, nebo je to naroveň při Vašem rozhodování, nebo jako „straník“ vůbec nepřemýšlíte?)

Pro mé rozhodování je vždy na prvním místě zájem města a jeho obyvatel. Stranický píseček je něco jiného. Jako člen ODS se snažím myšlenky a program ODS obecně vysvětlovat lidem okolo mne, ale neznamená to, že bych jim program ODS silou svého nynějšího postavení vnucovala.

Co myslíte Vy osobně, že se Vám povedlo a jste na to pyšná?

Tak to tedy opravdu nevím. O pomnících jsem nepřemýšlela...

Co myslíte, že se nepovedlo, nebo co je teď momentálně před Vámi co Vás třeba trápí, nebo čeho byste ráda v budoucnu dosáhla?

Teď bezprostředně je před námi všemi úkol vyhrabat se z té ekonomické pohromy, kterou nám způsobil přístup vlády k boji s koronavirem. Ten ekonomický propad nás bude všechny stát hodně snů, které nebudeme schopni realizovat. Já třeba sním (ne sice jako Babiš) o krásné moderní knihovně a dostavěném areálu starých kasáren jen kousek od centra města...

Je pro Vás důležité čeho jste v politice dosáhla? Ve městě Berouně?

Asi bych tu práci nedělal, kdyby mi na výsledcích nezáleželo.

Je pro Vás důležitý pohled a názor na Vaší osobu od ostatních (myšleno občanů)?

Pochopitelně jako každému soudnému člověku mi není jedno, jak o mě spoluobčané mluví.

Co na Vaši práci říká Vaše rodina?

Ted' už si zvykli a podporují mne včetně manžela, který až do posledního volebního období mou práci v politice vysloveně trpěl.

Berete svou pozici v politice více jako práci, nebo poslání?

Řekla bych to asi tak, že mám štěstí, že mohu dělat práci, která je už hodně let i mým koníčkem, takže to není jen práce. Ale poslání? To je hodně silné slovo, a já nejsem Matka Tereza.

7.3 Osobní výpověď současného pana místostarosty Ing. Michala M.

Politika:

Jak se podle Vašeho názoru v místní politice projevuje fakt, že Beroun je vlastně předměstí Prahy?

V politice se to moc neprojevuje. Za vedení města je ale nutné zajistit vše tak, aby se z Berouna nestala noclehárna Prahy.

Jsou tam stejné/jiné politické názory (s ohledem na Vaši stranu...)?

Nevím, jak formulovat odpověď. V zastupitelstvu je 7 subjektů, tak rozdílné politické názory jsou samozřejmostí jako kdekoli jinde.

Přestupují lidé v Berouně mezi stranami, nebo jsou podle Vás takové tendence?

Přestupy samozřejmě jsou, ale spíše od politických stran k nezávislým a naopak.

Co nabízeli politické subjekty (podle Vás významné) v minulých volbách a jak to pak plnily?

Všeobecně je to rozvoj města, kultura, sociální věci, sport a pořádek ve městě. No a plnili ho podle možností a s ohledem na minulost hlavně finanční.

Má Beroun nějaké bolavé místo? V minulosti, v současnosti. Řešení podle Vás?

Překotný rozvoj bytové výstavby, chybějící infrastruktura a nad vším vyniká problém s dopravou. Řešení je v přibrzdění výstavby a budování nejprve infrastruktury.

Jak se vlastně politický systém Berouna vyvíjel/nebo vyvíjí - jaké strany dominovaly a proč ztratily svou pozici?

Politické dění kopíruje státní politiku. V Berouně vždy významně dominovala nezávislá uskupení.

Nakolik rozhodují místní politické osobnosti o volitelnosti stran, nakolik program a nakolik celostátní politika?

Na místní úrovni nejvíce dominují osobnosti s dobrým programem, až za tím je celostátní politika.

Vidíte rozdíl mezi komunální politikou v Berouně a celostátním směřováním Vaší politické strany?

To jsou dvě věci, které se nedají jednoduše spojovat. Komunální politika je zaměřená pro lidi a tzv. velká politika řeší celkové problémy státu a jeho směřování.

Osobní:

Proč jste vstoupil do politiky? Kdy Vás to napadlo, nebo to bylo na něčí popud?

Jednalo se o nabídku a momentální životní situaci.

Měl jste nějaké představy, nebo cíle, sny, o které jste v politice přišel?

Představy jsem měl a ty se v mnohém bohužel naplnily. Cíle mám a ty se nemění, jen přibývají nové.

Jak si myslíte, že Vás politika změnila?

Naučila mě ještě lépe poznávat lidi.

Litujete někdy vstupu do veřejného politického života? Nebo nějakého Vašeho politického rozhodnutí?

Nelituji, vše beru jako novou zkušenost a jestli se něco nepovedlo? Samozřejmě, ale s tím se musí člověk vyrovnat.

Udělal byste to znovu (vstup do politiky)? Případně co byste dělal jinak?

Asi ano, vstoupil a co bych dělal jinak. Všechno co jsem se v politice naučil.

Myslíte, že vždy upřednostňujete cíle Vaší strany při svém rozhodování? (nebo jinak, je více zájem města Berouna, nebo cíle politické strany, nebo je to naroveň při Vašem rozhodování, nebo jako „straníků“ vůbec nepřemýšlíte?)

Nejsem straník a politická strana mi do práce nekecá, ani mě nijak neúkoluje, jak si možná někdo myslí.

Co myslíte Vy osobně, že se Vám povedlo a jste na to pyšný?

Těch věcí je víc. Jestli jsem pyšný, ano jsem pyšný na celý tým lidí, kteří se na tom podíleli.

Co myslíte, že se nepovedlo, nebo co je teď momentálně před Vámi co Vás třeba trápí, nebo čeho byste rád v budoucnu dosáhl?

- bez odpovědi

Je pro Vás důležité čeho jste v politice dosáhl? Ve městě Berouně?

Ano.

Je pro Vás důležitý pohled a názor na Vaši osobu od ostatních (myšleno občanů)?

Ano.

Co na Vaši práci říká Vaše rodina?

Už nenadává. J

Berete svou pozici v politice více jako práci, nebo poslání?

Jako oboje. Je to práce pro město, které mám rád.

7.4 Rozhovor s významnou místní osobností, panem plk. Mgr. Miroslavem Jerlingem, v. v.

Jako velmi důležitou část této praktické části práce, jsem z důvodu získání uceleného pohledu na politický systém města Berouna, považovala jako nezbytné použít a analyzovat osobní zkušenosti a znalosti významné místní osobnosti, která se celou svou profesní část života pohybovala v bezprostřední blízkosti politiků, z velké části zcela nezávisle a z části jako zaměstnanec MÚ v Berouně ve funkci vedoucího pracovníka, tzn. opět velmi úzce spolupracoval a měl osobní kontakt a přehled o dění ve městě.

Je jím můj životní partner plk. Mgr. Miroslav Jerling, v. v., který od roku 1975 pracoval jako kriminalista, později jako vyšetřovatel u Policie na okrese Beroun a od roku 1990 do 2009 působil jako ředitel Policie ČR, okresního ředitelství Beroun, a od roku 2009 do letošního února 2020 pracoval jako vedoucí odboru dopravy MÚ Beroun. Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o mého partnera, nebyl v této vážné situaci způsobené koronavirovou krizí problém uskutečnit osobní rozhovor, na rozdíl od výše uvedených politických osobností.

Od roku 1990 jsi byl jako ředitel policie v úzkém kontaktu s politickými představiteli města Berouna. Můžeš se pokusit popsat politický vývoj a jeho hlavní osobnosti z tvého pohledu?

Vybavuji si za tu dobu všechny starosty, jako první starosta po roce 90 byl pan Štefan Filip, který byl zvolen jako představitel občanského fóra, jednalo se o původem dělníka, který byl plný ideálů a snažil se vykonávat svoji funkci maximálně spolehlivě a poctivě. Dalším starostou byl MUDr. Přemysl Kotoul, který byl zvolen za politickou stranu ODS, která v té době vznikla a celorepublikově byla velmi preferovaná, proto i v Berouně měla ODS silnou pozici, tento starosta bohužel nebyl nijak výraznou osobností byl vybrán z ODS jako jeden z těch, kteří byli ochotni tuto funkci vykonávat a nevadilo jim, že přišli o své civilní prosperující zaměstnání či podnikání. Jeho působení v Berouně hodnotím jako slabé, byla to nevýrazná osoba zabývající se zbytečnými drobnostmi a funkci starosty zvládal špatně.

Dalším starostou se stal MUDr. Jiří Besser, který byl opakem předchozího, byl zvolen z představitelů seskupení Nezávislý Berouňáci, tento starosta byl zvolen opakovaně po čtyři volební období, vydržel tedy v této významné funkci celých šestnáct let. Za jeho působení došlo v Berouně k největším změnám, bohužel i za cenu rozprodání většiny městského majetku. Tento starosta vynikal svou silnou osobností, byl kontroverzní osobou, což bylo často ku prospěchu, ale i neprospěchu města. Jednání městských zastupitelstev za svého působení probíhaly téměř vždy bezproblémově a dokázal vždy prosadit to co si usmyslel i

přesto, že to někdy nebylo v zájmu města, oplýval množstvím kontaktů, známých a přátel a dokázal zařídit téměř cokoliv. Jeho působení ve funkci starosti ukončilo až jeho jmenování ministrem kultury ČR, což zase vyplývalo z jeho předchozích kontaktů s významnými osobnostmi celorepublikové úrovně.

Po jeho odchodu byl v dalším volebním období zvolen starosta za občanskou demokratickou stranu Ing. Tomáš Havel, který za působení starosty Bessera byl po celou dobu místostarostou města Berouna. Funkci místostarosty vykonával dobře, ale po jeho zvolení starostou začali se zviditelňovat jeho negativní vlastnosti a slabé stránky, jako nerozhodnost, to se projevilo tak, že několik významných investičních akcí se nepodařilo ve městě zrealizovat. Jednalo se např. o výstavbu parkovacího domu a obchodního centra Tesco se současnou úpravou bývalého areálu textilní továrny Tiba včetně dopravního napojení. Tato jeho nerozhodnost byla terčem kritiky a projevovala se tak, že nebyl schopen dát jednoznačné stanovisko ke stavbám za město Beroun. Vzrůstali kritické hlasy opozice a následně po jeho půlročním působení ve funkci starosty, došlo k jeho odvolání. Novou starostkou byla zvolená Ing. Šárka Endrlová.

Její zvolení opět ovlivnil bývalý starosta MUDr. Besser neboť byla ze stejného politického seskupení Nezávislý Berouňáci, kteří měli v té době nejvíce odvolených zástupců. Tato starostka, byla velmi mladá, v době zvolení jí bylo 35 let, byla finančně velmi dobře zajištěna, její manžel byl podnikatel. Měla snahu vykonávat funkci odpovědně, druhou její výhodou bylo i to, že do Berouna přivdala z Plzeňska a neměla mezi berounskými vlivnými osobami příliš známých, bohužel vzhledem k jejímu finančnímu zajištění a atraktivnímu vzhledu se postupem času stávala terčem kritiky a často byla na zastupitelstvech kritizována opozicí za nejrůznější i malicherné důvody. Na rozdíl od starosty Bessera u zastupitelstva během jejího působení byla velmi bouřlivá a komplikovaná. Stejně tak její vazby s bývalým doktorem Besserem jí komplikovali působení ve funkci starostky. Přesto funkci vykonávala do konce volebního období a opět se jí podařilo být zvolena i do dalšího volebního období, neboť v té době Nezávislý Berouňáci měli silnou pozici a získali více než třetinu volených míst v zastupitelstvu. Po těchto volbách si vybrala jako svého zástupce člověka, který dříve pracoval jako úředník ve Středočeském kraji a měl by u něj být předpoklad dobrého výkonu práce. To se však nestalo a on na svou práci místostarosty nestačil a po nějaké době rezignoval a vzdal se úplně i mandátu zastupitele, to způsobilo starostce problémy a zvýšilo to útoky na její osobu, že si nevybrala ani dobrého zástupce. Dalším problémem v tomto

volebním období bylo i to, že odvolaný starosta Ing. Havel se snažil jakkoli mstít a poškozovat činnosti starostky a to takovým způsobem, že se v průběhu doby od něj odklonili i jeho stálí příznivci.

V tomto období do zastupitelstva byli zvoleni také tři zástupci nového politického hnutí ANO 2011, z nichž byla jednou Ing. Zeliénková, která byla současně zvolena do poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, která i když v pozdějším období svoje působení v Parlamentu ukončila tak do té doby na zastupitelstvech v Berouně, neustále vše co navrhovala starostka, či chtěla realizovat, napadala a rozvracela. Později sama ze zastupitelstva rezignovala a odstěhovala se i z Berouna. Přesto se události vyvíjely tak, že starostka nakonec na svou funkci rezignovala a vykonávala pouze funkci zastupitele a později skončila v politice úplně.

Za starostku Endrlovou, volební období dokončil nově zvolený starosta za ČSSD pan Mgr. Ivan Kůs. Do nového volebního období byl v dalších volbách opětovně zvolen. Jednalo se o osobu, která vynikala rétorikou různým předjednáním, problémům a ovlivňováním lidí, což vedlo k tomu, že jeho návrhy probíhaly bezproblémově jako za starosty Bessera. Zaměřoval se zejména na kulturu a školství a ostatní problémové obory, jako dopravu, investice, výstavbu, územní plánování apod. ponechával místostarostům. Bohužel jeho osobní a povahové vlastnosti nebyly dobré, byl mstivý, mnohdy až podlý. To vedlo k tomu, že pracovníci úřadu a partneři města byli nespokojeni.

V současném volebním období, ve volbách neměl nikdo výraznou převahu, probíhala množství povolebních vyjednávání a nakonec se starostkou města stala představitelka ODS paní RNDr. Soňa Chalupová. Opět jako v případě starostky Endrlové se jedná o osobu, která je finančně zajištěná a svojí práci vykonává z poctivého přesvědčení a zájmu vylepšit situaci ve městě a posunout jej dál. Navíc se jedná o osobu, která v devadesátých letech několik volebních období vykonávala funkci místostarostky a v dalších obdobích až do současnosti byla řadovou zastupitelkou. Má dostatek zkušeností, nemá žádné vedlejší zájmy a snaží se poctivě a spravedlivě problémy posuzovat a reálně hodnotit.

Kterého politika bys vyhodnotil jako nejschopnějšího, nejužitečnějšího pro Beroun a kdo byl podle tebe opakem a proč?

Mohu říct, že přes všechna pozitiva i negativa, jedním z nejlepších starostů byl starosta Besser, starostka Endrlová a současná Chalupová. Opakem byl Havel a Kůs, který na rozdíl

od Havla měl nevhodné, místy až sprosté chování k lidem a zaměřoval se jen na kulturu, možná i zcela účelově, protože jsou to nekonfliktní agendy a nestojí tolik jako věnovat energii prosazení např. obchvatu Berouna.

Jak se podle tvého názoru mění stranické spektrum v Berouně?

Po roce 1990 jsou v Berouně tradiční strany jako ODS, ČSSD a KSČM, k tomu po celou dobu patří nezávislé hnutí Nezávislý Berouňáci. Ti jsou v každém volebním období zastoupeni v zastupitelstvu. Po vzniku politického hnutí ANO 2011 se k nim přiřadilo i toto politické hnutí. Nová strana Piráti nebyli v Berouně vůbec zvoleni.

Domníváš se, že nastupuje nová generace politiků?

U tradičních výše jmenovaných nová generace nenastupuje. V posledním volebním období bylo zvoleno nové politické hnutí Beroun sobě, strana Za lepší Beroun. S těmito hnutími se do zastupitelstva dostali nové mladší tváře. Všichni jsou v opozici a zaměřují se na kritiku stávajícího vedení, což bylo i jejich volebním programem.

Jaké jsou podle tebe důvody volebního chování berouňanů, odráží se v něm vliv celostátní politiky?

Celostátní politika se ve volebním chování berouňanů odráží minimálně, převažují sympatie k osobnostem, které občané dobře znají, ať v předchozí činnosti v zastupitelstvu, či se jedná o úspěšné podnikatele, lékaře apod. Dokladem toho je to i zvolení starosty města Králův dvůr, který je za ODS a je volen již pět volebních období za sebou a to i v dobách kdy ODS měla minimální celostátní preference. Je to ale tím, že tento starosta pro město v každém volebním období dokáže město posunout dál.

Jak vidíš další vývoj politiky v Berouně?

Současná starostka Soňa Chalupová vzhledem k věku chce po tomto volebním období svoji činnost ukončit a z politiky odejít. Místostarosta za ANO 2011 Ing. Mišina, bude chtít v politice zůstat neboť je to pro něj i zdroj příjmu a postavení a bude se snažit, aby byl opět zvolen do vedení města. Zůstává otázkou, jak dopadne současná opozice, ale vzhledem ke

zkušenostem a jejich projevům nepředpokládám, že by mohli nějak posílit. Očekávám, že opět budou preferováni nejvíce Nezávislý Berouňáci.

Které investiční akce nebo projekty se podle tebe v Berouně podařili a kdo z politiků se na nich podílel?

Za starosty Bessera došlo k nebývalému rozvoji města, kdy začala developerská výstavba pro bytové bydlení, bohužel nedocházelo k průběžnému rozšiřování kapacity mateřských a základních škol, což se do současné doby nepodařilo úplně napravit. Došlo k rozšíření sportovišť a zřízení golfového areálu. Jako největší investiční akcí byla oprava domů a komunikací v centru města.

Za starostky Endrlové došlo k významným akcím na úseku dopravy, kdy bylo vybudováno a přemístěno autobusové nádraží k vlakovému nádraží, což přispělo k řešení veřejné hromadné dopravy na území města. Mimo to bylo v sousedství těchto nádraží vybudováno také parkoviště P+R na 120 parkovacích míst. Z pohledu individuální dopravy došlo k vybudování parkovacího domu s kapacitou 160 parkovacích míst, což významně přispělo k řešení parkování v centru. Současně došlo k opravám několika základních škol, kulturního domu a opravám hlavních komunikací ve městě.

V době za působení starosty Kůse se podporovala zejména kultura a pokračovalo se v opravách dalších základních škol a opravovali se méně významné místní komunikace na sídlištích.

Jaké jsou podle tebe hlavní problémy v Berouně, kterými by se mohli a měli politici zabývat?

Bez ohledu na to, že jsem 11 let pracoval jako vedoucí odboru dopravy se všichni shodují a politici si to dávají do volebních programů, že největší problém je v dopravě. Došlo k tomu tím, že po roce 1990 se umožňovala rozsáhlá bytová výstavba formou developerských projektů. Přitom docházelo k tomu, že souběžně s tím neprobíhala přiměřeným způsobem výstavba parkovacích míst a nových komunikací. To bylo zaviněno jednak neodpovídajícími normami a zastaralým územním plánem, ale jednak i tím, že není v zájmu developerů, příliš investovat do infrastruktury. Proto se snaží využít chyb v územním plánu a dále různě obcházet normy, aby nemuseli příliš parkovacích míst zřizovat. Např. místo malého bytu deklarují stavbu ateliéru, který nemusí mít parkovací místo.

Myslíš si, že přitom může docházet k ovlivňování politiků?

Ano k ovlivňování dochází často velmi výrazně a bohužel určitý tlak se snaží politici vytvářet na úředníky, kteří stavby povolují.

Pokud se vrátím k původní otázce tak politici se musí především zabývat mimo dopravy v klidu také průjezdností městem, neboť v souvislosti s bytovou výstavbou se do Berouna přistěhovali lidé většinou pracující v Praze. Tito občané ráno osobním autem odvázejí děti do škol a školek a následně pokračují většinou do Prahy do zaměstnání, ve stejné době do města přijíždí lidé z okolních obcí, kteří v Berouně pracují. Současný místostarosta Ing. Mišina v současné době zajistil realizaci centrálního systému na ovládání světelných křižovatek při průjezdu městem, což význačně přispělo ke zkrácení průjezdu. Bohužel to ale nestačí, hlavně v situacích kdy dojde k dopravním nehodám na dálnici D5.

7.5 Dílčí hodnocení praktické části

Musím předně všem zúčastněným velmi poděkovat, moc si vážím jejich výpovědí. Domnívám se, že upřímně a velmi ochotně sdělili své názory a tak jak je osobně znám, vím, že jsou tato sdělení skutečně upřímná, pravdivá a mnohé o nich vypovídají. Oslovila jsem právě tyto dvě starostky, bývalou a současnou a musím jejich sdělení vyhodnotit jako otevřený a velmi cenný pohled na politický systém města, doslova viděný jejich očima. Nemám co bych k jejich odpovědím doplnila, nebo přidala. Působí na mě obě dámy, jako velmi silné, ambiciózní, sebevědomé a přímé osobnosti. Ani jedna z nich nemá potřebu něco si dokazovat funkcí kterou zastávala, nebo zastává, obě jsou velmi profesně úspěšné a zajištěné a to nejen ze strany manželů podnikatelů. Obě mají své rodiny, děti, jsou vzdělané a krásné a přesto, se pustily do politického boje, někdy (na můj vkus až příliš často) čelily nevybíravým útokům a nepříjemným konfliktům a obě se při tom vyjádřily ve smyslu, že ničeho nelitují, ví proč tuhle „práci“ dělaly a dělají. Žádné křivdy, žádné stěžování, jasné argumenty a postoje. Obou si velmi vážím, i když jsou každá jiná, obě mají velkou osobní hodnotu a podle mého názoru i velmi vysokou prestiž. Dosáhly mnoha úspěchů a o pomníky přesto nestojí. Jsou to pozoruhodné dámy a je mi líto, že jedna už skončila a druhá pravděpodobně na konci volebního období skončí svůj mandát.

Co se týká vyjádření pana Ing. Mišiny, velmi si ho cením, vyjádřil se myslím také upřímně a jeho sdělení zcela koresponduje s obrazem, který jsem si o něm v minulosti vytvořila. Jeho politické ambice jasně plynou z potřeby finančního hodnocení, jeho působení v politice, je jeho zaměstnáním, ale není třeba ho podezírat z nějakých nekalých praktik, nebo např. střetu zájmů. Priority které si vytýčí, se snaží upřímně plnit, věnuje tomu veškerý čas a nehledí na osobní prospěch. Skutečně se snaží prosazovat změny, které povedou ke zlepšení největší bolesti Berouna – dopravy. A nejsou to vždy úplně vděčné agendy, které zastává, vyžadují zapálení pro věc a přesvědčení a vím o něm, že nepředstírá že všechno ví, nechá si poradit a jednání s ním je na úrovni, slušné a příjemné pro všechny zúčastněné.

Rozhovor s mým partnerem byl velmi cenný a přínosný. Jeho názorů si velmi vážím, vím, že jsou podložené letitou zkušeností a vědomostmi, které získal mnohaletou praxí při práci s lidmi, také vysokými manažerskými schopnostmi které za léta vedení policie spolehlivě prokázal. Je velmi milý, inteligentní a důvěryhodný. Všechny politické představitele zná osobně mnoho let a oni jeho, a vím, že si ho váží. Díky tomu, jsem také mohla získat tyto velmi osobní zповědi.

8 ZÁVĚR

Domnívám se, že nahlížet na komunální politiku jako na sféru výhradně odbornou nikoliv politickou, by byla chyba. Volení zástupci vychází při svém rozhodování zejména ze svého ideového zakotvení, ať už si toho jsou vědomi či ne. Pochopitelně profesní odbornost politika, pokud se věnuje „svému“ oboru při práci v některém z orgánů územně samosprávného celku, může být obrovským přínosem.

Samotné město Beroun, které bylo hlavním tématem této diplomové práce, je dle mého názoru v současné době stabilním politickým prostředím, kde jsou mezi volenými zástupci seriózní a korektní vztahy. S odpovědností ke svým voličům a zejména ke společnému řešení a zvládnutí současné velmi vážné koronavirové krize se staví dle mého názoru všichni bez výjimky se vší vážností, nedochází ke zbytečným konfliktům ani sporům. To je jistě z důvodu silných a zároveň klidných osobností ve vedení města, dle mého názoru zejména díky paní starostce Soně Chalupové.

V praktické části práce je popsáno město Beroun, jeho historie, významné osobnosti, samotné orgány samosprávy, političtí představitelé, ať už současní, či bývalý, volební systém komunálního práva s konkrétními výsledky města Berouna. V praktické části pak pracuji s osobními výpověďmi politických aktérů – bývalé paní starostky Šárky Endrlové, současné paní starostky Soni Chalupové, současného (i bývalého) pana místostarosty Mišiny a v neposlední řadě, přispěl k vyhodnocení aktuálního i bývalého politického vývoje, můj partner, plk. Mgr. Jerling, v. v., svými neocenitelnými postřehy a zkušenostmi z bezprostřední blízkosti politiků a jejich působení v Berouně.

Závěrem bych ráda dodala, že práce politika, je určitě trochu nevděčná, náročná, ale bezpochyby zajímavá práce. Vykonávat jí mohou rozhodně jen silné, sebevědomé osobnosti, které neváhají obětovat svůj osobní čas, energii a mnohdy rodinný život. O osobních a charakterových nárocích na politiky není potřeba mluvit, ale je jasné, že do hlavy nikomu vidět není a až čas a skutky mnohdy ukáží, komu dali voliči důvěru. Do komunální politiky celorepubliková politika příliš nezasahuje, nemá pro voliče velký význam, spíše volí osvědčené a hlavně známé tváře. Výjimkou mohou být snad jen nově přistěhovalí občané, ale i ti se snad před volbami pokusí seznámit s vývojem, stavem a potřebami města vs. volební sliby... S ohledem na parametry této práce nebylo možno se více věnovat otázce samotných voličů, i když by toto téma bylo jistě velmi zajímavé a zcela určitě na samostatnou práci.

9 Resumé

The political system of the city of Beroun – using systemic methods and analysis of coherent informations and knowledge on a particular city – Beroun, find out what the most interesting informations and facts. The main sources are the official data of the city of Beroun, specialised literature, but above all personal communications of selected prominent politicians and personalities, with an age-old local knowledge of persons and circumstances.

The individual chapters of the thesis form – the city of Beroun, municipal council, the council, the mayor, their political composition, further committees, the commission, the main area that the city covers in a separate and delegated powers, what priorities the city has currently, what are the main problems of the city, a statement of the politicians and partial evaluation of the theoretical, practical part with a summary of the findings.

10 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použité literatury

Prameny (v platném znění)

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení)

Zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů

Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

Literatura

Balík, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. 1.vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009, 256 str.

Jaroslav Čmejrek, *Obce a regiony jako politický prostor*. Praha:Alfa Nakladatelství, 2008.

Kopecký, M. *Právní postavení obcí a krajů – základy komunálního práva*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010, 377 str.

Kopecký, M., Průcha, P., Havlan, P., Janeček, J. *Zákon o obcích. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2015, 344 str.

Valeš, L. a kol. *Politologické aspekty veřejné správy*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006, 246 str.

Jiné zdroje

Město Beroun [online] Copyright © 2020 Oficiální server královského města Berouna Dostupné z: <https://www.mesto-beroun.cz/o-beroune/historicke-mesto-roku-2009/html>.

Starostkou Berouna je Soňa Chalupová, město má dva místostarosty[online]. Beroun: Berounský deník.cz, 2018. Dostupné z: https://berounsky.denik.cz/zpravy_region/starostkou-berouna-je-sona-chalupova-mesto-ma-dva-mistostarosty-20181105.html

Volby do zastupitelstev obcí [online]. Český statistický úřad. Výsledky voleb. Volby.cz. Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/kv2018/kvs?xjazyk=CZ.html>

V Berouně opět vyhráli nezávislí Berouňáci, lídr ale neuspěl [online]. Beroun: Náš region. Nasregion.cz., 2018. Dostupné z: <https://nasregion.cz/berounsko/v-beroune-opet-vyhrali-nezavisli-berounaci-lidr-ale-neuspel/html>

Panuje legislativní chaos, starostové jsou v kleštích. Vláda nám všem bere peníze, ale nemá plán [online]. Svaz měst a obcí České republiky. Dostupné z: <https://www.smocr.cz/cs/novinky/a/panuje-legislativni-chaos-starostove-jsou-v-klestich-vlada-nam-vsem-bere-penize-ale-nema-plan/html>